

IOK

JAARVERSLAG EN JAARREKENING OVER HET DIENSTJAAR 2014

ALGEMENE VERGADERING – 19 MEI 2015

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING.....	5
2014 – TWEEENVIJFTIGSTE DIENSTJAAR.....	7
1 Structuur en organisatie	8
1.1 Organisatie	8
1.2 Personeel en diensten	11
2 Industrieel beleid	14
2.1 Grondverwerving	14
2.2 Aanbesteding.....	14
2.3 Vestiging van bedrijven 2014.....	14
2.4 Evaluatie.....	15
2.5 Multifunctionele gebouwen	15
2.6 Concrete projecten in functie van aanbodbeleid	16
2.7 Logistiek Innovatie-, Incubatie- en Trainingscentrum (LIITC).....	16
2.8 Open Manufacturing Campus (OMC)	16
2.9 Bedrijventerreinmanagement en duurzaamheid op bedrijven-terreinen	17
3 Sociaal grondbeleid	19
3.1 Realisaties van het voorbije decennium.....	19
3.2 Grondverwerving voor verkavelingen.....	19
3.3 Vergunningen	19
3.4 Verkoop van sociale bouwgronden.....	20
3.5 Intercommunaal grondfonds	20
3.6 Evaluatie.....	24
4 Dienstverlening aan de gemeenten.....	25
4.1 Technische dienstverlening	25
4.2 Secretariaat Hoofden Gemeentelijke Technische Diensten	27
4.3 Grondverwerving	28
4.4 Ruimtelijke planning IOK Plangroep	29
4.5 Projectwerking duurzaam beleid.....	33
4.6 Kostendelend verlengstuk inzake juridisch en technisch advies milieu, juridisch en technisch advies ruimtelijke ordening, algemene juridische adviesverlening en ondersteuning duurzaam beleid - IMD	36
4.7 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk	43
4.8 Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing – kostendelend verlengstuk ICG.....	46
4.9 Intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand	47
5 Studiedienst.....	48
5.1 Beleidsplanning	48
5.2 RESOC Kempen	48
5.3 Lokaal woonbeleid – Kempens Woonplatform.....	49
5.4 Lokale tewerkstelling	50
5.5 Sociaal-economische gegevens	51
5.6 Informatievoorziening	51
5.7 Onderwijs	52
5.8 De Lilse Bergen	55
6 Sociaal-cultureel beleid	55
6.1 Welzijnszorg Kempen.....	55
6.2 Festival van Vlaanderen	56
7 Jaarrekening.....	57

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 19 MEI 2015

Mevrouwen

Mijne heren

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 95 en 96 van de vennootschappenwet hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de activiteiten van de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen tijdens het boekjaar 2014 en u de jaarrekeningen per 31 december 2014 ter goedkeuring voor te leggen.

Hierna vindt u een overzicht van de werkzaamheden van de Dienstverlenende Vereniging, alsook de balans, de resultatenrekening, de wettelijke toelichting en de sociale balans over het boekjaar 2014.

1. Commentaar bij de jaarrekening

De rekeningen sluiten met een winst van het boekjaar van 13.152.215,68 euro. Het balanstotaal beloopt 149.072.884,53 euro. De omzet bedroeg 17.236.808,60 euro.

Voor de toekomst wordt verwacht dat de activiteiten zich verder gunstig zullen ontwikkelen.

De jaarrekeningen werden opgesteld conform de regels van het Belgische boekhoudrecht.

De volgende waarderingsregel werd aangepast vanaf 01/01/2014:

De geherwaardeerde waarden worden afgeboekt pro rate de jaarlijkse afschrijvingen.

Wij verzoeken u de jaarrekeningen goed te keuren.

2. Informatie over belangrijke gebeurtenissen na de jaarafsluiting

Er hebben zich na de jaarafsluiting geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zouden kunnen zijn op de beslissing van de algemene vergadering.

3. Onderzoek en ontwikkeling

De vennootschap voert geen specifieke werkzaamheden uit op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

4. Bijzondere verrichtingen

Er zijn geen bijzondere verrichtingen te vermelden.

5. Toepassing financiële instrumenten

De vennootschap maakt geen gebruik van financiële instrumenten ter beheersing van specifieke risico's die van enig materieel belang zouden zijn.

6. Kwijting

Wij verzoeken u kwijting te willen verlenen aan de bestuurders voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het boekjaar 2014.

Geel, 17 maart 2015

De raad van bestuur

2014 – TWEEENVIJFTIGSTE DIENSTJAAR

Gesticht bij akte van 22 september 1962, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 14 oktober 1963 en verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 12 oktober 1962.

Nieuwe statuten vastgesteld door de algemene vergadering op 30 maart 1966, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 18 november 1966, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 4 maart 1967.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 15 april 1986, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 18 november 1987, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 11 augustus 1987.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 21 juni 1988, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 14 oktober 1988, gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad op 15 november 1988.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 25 juni 1991, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 26 november 1991.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 21 april 1992, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 23 juli 1992.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 april 1993, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 23 juli 1993.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 juni 1995, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 17 oktober 1995.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 juni 2000, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 18 oktober 2000.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 april 2001.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 december 2002.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 19 december 2003.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 18 mei 2010.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 december 2013.

Maatschappelijke zetel:

Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Exploitatiezetel:

Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Tel.: 014/58 09 91

Fax: 014/58 97 22

Ondernemingsnummer: BE 0204.212.714

1 Structuur en organisatie

Op 19 december 2003 vond een buitengewone algemene vergadering plaats die de herstructurering in het kader van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking finaliseerde. Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werd via de procedure van de partiële splitsing overgegaan tot de omvorming van IOK in een dienstverlenende vereniging IOK enerzijds en de oprichting van een opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer anderzijds.

Wel werd geopteerd zoveel als mogelijk de synergie tussen de beide verenigingen te bewaren. Aan de gemeentebesturen werd gesuggereerd om in functie van de bestuurlijke synergie eventueel dezelfde beheerder aan te duiden voor beide verenigingen. Uiteraard heeft elk gemeentebestuur hierbij zelf de beslissing in handen. Anderzijds maakt de salary-split van een groot aantal personeelsleden van stafdiensten het mogelijk dat er ook een synergie blijft bestaan bij de beleidsvoorbereiding van dossiers.

Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werden de statuten aangepast aan de dwingende bepalingen van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking. Zo werden de private aandeelhouders verplicht IOK te verlaten.

1.1 Organisatie

1.1.1 Algemene vergadering op 31 december 2014

Bij IOK zijn 29 gemeenten, het provinciebestuur en Welzijnszorg Kempen aangesloten.

Aandeelhouders A: gemeenten

Tabel 1

Gemeente	Bevolking op 01/01/2014
Arendonk	12.940
Baarle-Hertog	2.605
Balen	21.790
Beerse	17.532
Dessel	9.349
Geel	38.442
Grobbendonk	11.075
Heist-op-den-Berg	41.365
Herentals	27.621
Herenthout	8.804
Herselt	14.434
Hoogstraten	20.793
Hulshout	10.248
Kasterlee	17.971
Laakdal	15.642
Lille	16.392
Meerhout	10.051
Merksplas	8.619
Mol	35.370
Nijlen	22.338
Olen	12.120
Oud-Turnhout	13.043
Ravels	14.645
Retie	10.893
Rijkevorsel	11.525
Turnhout	42.172
Vorselaar	7.694
Vosselaar	10.748
Westerlo	24.486
Totaal	510.707

Bron: Rijksregister

Aandeelhouders B: andere vennoten

Het provinciebestuur Antwerpen en Welzijnszorg Kempen zijn de overige vennoten van IOK.

1.1.2 Raad van bestuur op 31 december 2014

Tabel 2

Functie in raad van bestuur	Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Arendonk	Kristof Hendrickx	burgemeester
	Gemeentebestuur Baarle-Hertog	Leo Van Tilburg	burgemeester
	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Dessel	Willy Broeckx	schepen
	Gemeentebestuur Grobbendonk	Eric Van Meensel	schepen
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Herentals	Mien Van Olmen	schepen
	Gemeentebestuur Herenthout	Roger Gabriëls	burgemeester
	Gemeentebestuur Herselt	Luc Peetermans	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Hulshout	Joost Verhaegen	schepen
	Gemeentebestuur Kasterlee	Griet Noyens	schepen
	Gemeentebestuur Lille	Paul Diels	burgemeester
	Gemeentebestuur Meerhout	Jos Engelen	burgemeester
	Gemeentebestuur Merksplas	Karel Lenaerts	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	raadslid
	Gemeentebestuur Nijlen	Veerle Boeckxstaens	schepen
	Gemeentebestuur Olen	Marcel Bellens	burgemeester
	Gemeentebestuur Oud-Turnhout	Jos Vinckx	schepen
	Gemeentebestuur Ravels	Walter Luyten	burgemeester
	Gemeentebestuur Retie	Kristel Pelckmans	schepen
	Gemeentebestuur Rijkevorsel	Karl Geens	schepen
	Gemeentebestuur Turnhout	Eric Vos ¹	burgemeester
	Gemeentebestuur Vorselaar	Sara Van Rooy	schepen
	Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester
	Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester
	Provinciebestuur Antwerpen	Peter Bellens	gedeputeerde
	Provinciebestuur Antwerpen	Jan De Haes	provincieraadslid
Provinciebestuur Antwerpen	Werner Hens	provincieraadslid	
Provinciebestuur Antwerpen	Michel Meeus	provincieraadslid	
Provinciebestuur Antwerpen	Bruno Peeters	gedeputeerde	
Welzijnszorg Kempen	Fons Michiels	voorzitter	
Leden met raadgevende stem	Gemeentebestuur Dessel	Nand Gys	raadslid
	Gemeentebestuur Laakdal	Freddy Jans	raadslid
	Gemeentebestuur Lille	Jan Stevens	raadslid
	Gemeentebestuur Retie	Rik Raeymaekers	raadslid
	Gemeentebestuur Ravels	Louis Haagen	raadslid

1.1.3 Commissaris-revisor op 31 december 2014

De controle wordt uitgeoefend door de commissaris-revisor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren bcvba.

¹ Ter vervanging van Erwin Brentjens (beslissing raad van bestuur d.d. 18 maart 2014)

1.1.4 Directiecomité op 31 december 2014

Tabel 3: Samenstelling directiecomité

Functie in directiecomité	Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Merksplas	Karel Lenaerts	schepen
	Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester
	Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester
	Provinciebestuur Antwerpen	Michel Meeus	provincieraadslid

1.1.5 Aandelen vennoten

Tabel 4: Onderschreven aantal aandelen IOK op 31 december 2014

Vennoot	Aantal
Arendonk	15.845
Baarle-Hertog	2.925
Balen	26.410
Beerse	20.398
Dessel	11.672
Geel	46.100
Grobbendonk	14.170
Heist-op-den-Berg	50.581
Herentals	34.801
Herenthout	11.196
Herselt	18.128
Hoogstraten	22.617
Hulshout	10.862
Kasterlee	23.538
Laakdal	20.272
Lille	19.723
Meerhout	12.826
Merksplas	10.759
Mol	42.910
Nijlen	27.757
Olen	14.813
Oud-Turnhout	16.817
Ravels	16.823
Retie	12.978
Rijkevorsel	13.840
Turnhout	53.877
Vorselaar	9.865
Vosselaar	13.288
Westerlo	29.302
A-aandelen	625.093
Provincie Antwerpen	154.339
Welzijnszorg Kempen	200
B-aandelen	154.539
Totaal	779.632

1.2 Personeel en diensten

1.2.1 Dienst personeelsontwikkeling en interne organisatie

Het personeel, onder leiding van het collegiaal directieteam, bestond op 31 december 2014 uit 93 bedienden, waarvan 29 personen volgens de figuur van salarysplit diensten verlenen voor IOK en IOK Afvalbeheer.

De personeelsadministratie wordt in eigen beheer verzorgd. Naast zuivere payrollactiviteiten, behoren ook het wervings- en selectiebeleid, het onthaalbeleid, het vormingsbeleid en de andere elementen van een modern personeelsbeleid tot het takenpakket van de dienst.

Naast de algemene administratie wordt ook de doorgedreven toepassing van informatica- en communicatietechnologie in de organisatie vanuit deze dienst mee gestuurd. Vanuit een flexibele, beveiligde en toegankelijke Windows-omgeving wordt continu ingezet op het onderhouden van een performant netwerk met meer dan 200 werkstations. De verhuisbeweging in de loop van 2014 zorgde voor een volledig vernieuwde serverinfrastructuur inclusief SAN, core- en access layer. In de nieuwbouw werd ook het print- en kopieverhaal volledig vernieuwd, werd een nieuwe telefooncentrale geïmplementeerd en werden alle vergaderzalen uitgerust met moderne audiovisuele technieken. Ten slotte werd in 2014 ook de migratie van mobiele toestellen (tablets en smartphones) voltooid.

Het 3de luik omvat de coördinatie en inhoudelijke sturing van de interne communicatieprocessen. Hiervoor wordt vooral gebruik gemaakt van het intranet, voor alle medewerkers van IOK toegankelijk op de eigen pc, op kiosk-pc's of van thuis uit.

1.2.2 Financiële dienst

Het financiële beheer van de diverse activiteiten van de dienstverlenende vereniging wordt gecentraliseerd in de financiële dienst.

De dienst is verantwoordelijk voor de boekhouding, voor de crediteuren- en debiteurenadministratie en voor de financiële rapportering aan de bestuursorganen van de dienstverlenende vereniging.

1.2.3 Studiedienst

De studiedienst is verantwoordelijk voor de verzameling en analyse van de sociaal-economische gegevens en voor de informatievoorziening vanwege IOK. Tevens is de studiedienst actief op het vlak van beleidsvoorbereiding tot en met de opvolging en eindevaluatie van diverse IOK-werkterreinen. Onder de studiedienst ressorteren ook de medewerkers van het Kempens Woonplatform, de cel die de lokale besturen bijstaat bij het voeren van een lokaal woonbeleid.

Inzake onderwijs profileert IOK zich op 2 terreinen. Ten 1ste treedt IOK op als organisator van het intercommunaal examen, waarbij de leerlingen van de lagere scholen uit het werkingsgebied van IOK worden ondervraagd over een gedeelte van de leerstof die zij in de loop van het schooljaar hebben verworven. Ten 2de fungeert IOK als inrichtende macht van het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen, dat zich profileert door het aanbieden van vormingscursussen voor leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs.

1.2.4 Juridische dienst

De juridische dienst van IOK zorgt voor de juridische ondersteuning van de bestuursorganen, directie en diensten. Zo behoren de opvolging van de statutaire structuur van de vennootschap, de notulering van de vergadering van de bestuursorganen, de opvolging van gerechtelijke dossiers en een algemene juridische adviesverlening tot haar takenpakket. De juridische dienst verzorgt eveneens de taken van de pijler milieu binnen de intercommunale milieudienst. Zo vormen adviesverlening aan de gemeenten inzake Vlarem-dossiers en milieuhinderrecht in het algemeen, een belangrijk onderdeel van de activiteiten van deze dienst. Als gevolg van de groeiende vraag aan juridische bijstand in de sectoren ruimtelijke ordening, stedenbouw en administratief recht werd het kostendelende verlengstuk, dat gegroeid is vanuit IMD en ook de juridische dienstverlening omvat, uitgebreid met een specifieke dienstverlening inzake stedenbouwkundige vergunningsaanvragen. De dienstverlening is de laatste jaren uitgegroeid tot een algemene juridische dienstverlening in diverse gemeentelijke beleidsdomeinen. Zo is de bijstand inzake overheidsopdrachten hierbij een belangrijke taak.

Eveneens neemt de juridische dienst het secretariaat van de Conferentie van Kempense burgemeesters waar.

Vanuit de juridische dienst werd ook de Interlokale Vereniging Milieuhandhaving Kempen opgericht (17 gemeenten, 7 politiezones en IOK), die samen met de politiezones en de gemeentelijke diensten invulling geeft aan de decretale gemeentelijke verplichtingen inzake milieuhandhaving.

1.2.5 Dienst grondverwerving

De dienst grondverwerving werkt zowel ten dienste van IOK als ten dienste van de gemeenten.

Voor IOK worden gronden verworven met het oog op de realisatie van bedrijventerreinen en sociale verkavelingen. Indien nodig wordt de dienst ook ingeschakeld voor verwervingen in functie van de werking van IOK of IOK Afvalbeheer.

De dienstverlening aan de gemeenten heeft betrekking op een zeer ruime en gevarieerde waaier aan activiteiten waarvoor grondverwerving noodzakelijk kan zijn. Voorbeelden zijn de realisatie van fietspaden, rooilijnen, rioleringen, containerparken, parkings, sport- en recreatieterreinen ... Door de in 2010 goedgekeurde statutenwijziging inzake de intergemeentelijke dienst grondverwerving in wederzijdse exclusiviteit, werd deze dienstverlening aan de gemeenten verankerd.

De bemiddeling inzake grondverwerving in opdracht van de gemeenten beperkt zich niet enkel tot de onderhandelingen zelf, maar kan indien nodig worden aangevuld met de voorbereiding of opmaak van een onteigeningsdossier en/of van de noodzakelijke plannen (opmetings-, rooilijn- en onteigeningsplannen). Deze aanvullende diensten worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de juridische dienst en de technische dienst.

Specifiek voor de fietspaddossiers die kaderen in een module 13 met het Vlaams Gewest, valt de vergoeding die de gemeente betaalt aan IOK voor de onderhandelingen inzake de grondverwerving onder de reële kosten die door het Vlaams Gewest worden vergoed.

1.2.6 Dienst industrieel beleid

Het ontwikkelen van een kwalitatieve basisinfrastructuur (lokale en regionale bedrijventerreinen, transportzone, dienstenzone, doorgangsgebouwen ...) voor de vestiging van nieuwe activiteiten is een belangrijk onderdeel van het takenpakket van deze dienst. Hiervoor wordt er voortdurend samengewerkt met de dienst grondverwerving, de technische dienst en IOK Plangroep. De dienst industrieel beleid is verantwoordelijk voor de promotie, vestiging, begeleiding en opvolging van bedrijven. In 2014 werden ook acties in functie van duurzaam beheer, zoals bedrijventerreinmanagement, verder uitgevoerd.

1.2.7 Technische dienst

Het ontwerpen, de coördinatie van veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de werken (industrie, sociale verkavelingen, ...) en leveringen voor IOK is het belangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Eveneens worden in opdracht van de gemeenten en het provinciebestuur projecten uitgewerkt en uitgetekend (wegen, fietspaden, containerparken, onteigeningsplannen, indelingsplannen ...).

1.2.8 IOK Plangroep

In de sector van de ruimtelijke ordening biedt IOK een divers gamma aan diensten aan. Deze dienstverlening gebeurt door IOK Plangroep. IOK Plangroep is opgebouwd rond een centraal team van ruimtelijke planners in nauwe wisselwerking met diverse IOK-diensten. Het team kenmerkt zich door een ruim opgebouwde ervaring en een zeer brede multidisciplinariteit.

IOK Plangroep werkt in opdracht van gemeentebesturen en het provinciebestuur aan diverse planningsopdrachten (gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, mobiliteitsstudies ...). Daarnaast worden ook relevante planprocessen nauwgezet opgevolgd. Verder wordt ook planologische ondersteuning geboden bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK.

1.2.9 Dienst patrimoniumbeheer

De dienst patrimoniumbeheer staat in voor het technische beheer van alle gebouwen en sites van IOK en IOK Afvalbeheer. Dit omvat onder meer het beheer van het dagelijks onderhoud van alle

bestaande gebouwen en de opvolging van het ontwerp en uitvoering van nieuwe investeringen op bestaande of nieuwe sites.

In 2010 werden zo 171 pv-panelen geplaatst op het dak van het kantoorgebouw. Deze wekten in 2014 ruim 38.800 kWh aan elektriciteit op (equivalent van 10 gezinnen).

Midden november 2014 werd het nieuwe kantoorgebouw aan de Antwerpseweg in gebruik genomen. De administratieve diensten van IOK en IOK Afvalbeheer nemen 3 van 5 kantoorverdiepingen in beslag. De 2 overige verdiepingen worden aan de verhuurmarkt aangeboden. Op het gelijkvloers bevindt zich het vergadercentrum dat eveneens gebruikt wordt voor het organiseren van studienamiddagen, workshops ... De werken werden voltooid binnen het vooropgestelde budget van ruim 7.600.000 euro (excl. btw en excl. studiekosten).

Na de verhuis werd gestart met een beperkt renovatieprogramma in het oude kantoorgebouw ten behoeve van een verhuis begin 2015 van Welzijnszorg Kempen en tal van vzw's uit de welzijnssector naar dit gebouw.

Door de realisatie van deze campus wordt meteen op een duurzame manier de start gemaakt met de realisatie van het stedelijk woon-werkpark, een omgeving waarin bedrijvigheid, kennis en overheid elkaar ontmoeten.

1.2.10 Intercommunale milieudienst

De intercommunale milieudienst (IMD) is het verlengstuk van de gemeentelijke milieudiensten. Gezien de complexiteit van de materie werd bij uitbouw van de dienst geopteerd voor een interdisciplinair team.

Met technische en juridische adviesverlening komt IMD tegemoet aan een behoefte van milieuvraagbaak bij de gemeenten. Daarnaast biedt de dienst ondersteuning bij de uitvoering van het streekproject Kempen2020.

1.2.11 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

De dienst neemt voor de aangesloten lokale besturen de opdrachten en taken waar van een wettelijk verplicht in te stellen interne preventiedienst. Zo begeleidt GiD PBW IOK, IOK Afvalbeheer, Welzijnszorg Kempen, de gemeenten, de OCMW's en de politiezones bij het opzetten en in stand houden van een welzijnszorgbeleid voor zijn werknemers.

De cel veiligheid speeltterreinen ressorteert onder deze dienst als een aparte entiteit. Ze staat de gemeente en OCMW bij in de realisatie van en de controle op de gebruikersveiligheid van de eigen speeltterreinen.

1.2.12 Sociaal-culturele dienst

De sociaal-culturele dienst van IOK spitst zich toe op 2 sectoren: cultuur en de sociale sector.

In de sociale sector levert IOK een aanzienlijke en logistieke bijdrage aan de werking van Welzijnszorg Kempen. IOK treedt met andere woorden op als facilitator voor verscheidene regionale initiatieven in de bredere welzijnssector. IOK verleent ondersteuning en huisvesting aan het secretariaat van Welzijnszorg Kempen, de vereniging van 27 OCMW's uit het arrondissement Turnhout. Deze vereniging, die opereert als zuiver openbaar bestuur volgens de organieke wet op de OCMW's, is niet alleen actief in de openbare sector met diverse initiatieven, maar profileert zich tevens als belangrijke partner in diverse vzw's in de welzijns- en gezondheidssector.

In de Kempense cultuursector was IOK vele jaren de drijvende kracht achter de concertreeksen in het kader van het Festival van Vlaanderen Mechelen-Kempen. Ondertussen wordt de organisatie verzorgd door de vzw Festival van Vlaanderen Mechelen. Sindsdien is IOK uitsluitend een structurele sponsor.

2 Industrieel beleid

2.1 Grondverwerving

In samenwerking met de dienst grondverwerving en het aankoopcomité te Antwerpen werd in 2014 een totale oppervlakte van 32,87 ha verworven, gesitueerd als volgt:

Tabel 5

Gemeente	Zone	Oppervlakte in m ²
Dessel	Stenehei 3	99.832
Geel	Liessel	215.289
Herentals	Gooreind	12.348
Oud-Turnhout	Bentel (terugkoop)	1.250
Totaal		328.719

Deze 32,87 ha omvat 0,12 ha die door IOK op basis van de bijzondere verkoopvoorwaarden teruggekocht werd.

In 2014 werden door de raad van bestuur geen onteigeningsplannen definitief goedgekeurd.

2.2 Aanbesteding

In 2014 werd door de bestuursorganen goedkeuring verleend aan volgende werken, waarvoor de eigen technische dienst maximaal ingezet wordt bij de opmaak en uitvoering van de plannen:

Tabel 6

Bedrijventerrein	Aard van de werken	Kostprijs in euro
Heist-op-den-Berg	Basisinfrastructuur	223.101
Knotwilgenweg	Waterleiding	39.434
Kasterlee – Tielen	Basisinfrastructuur	1.395.210
	Archeologie	72.963
	Energie en openbare verlichting	258.503
Laakdal-Meerhout – Nikelaan	Taludversteving	44.036
Retie – Bempdekens	Basisinfrastructuur	1.174.177
	Energie en openbare verlichting	147.745
	Archeologie	23.897
Turnhout – Veedijk	Sloopwerken	80.283
Totaal		3.459.349

2.3 Vestiging van bedrijven 2014

Tabel 7

Zone	Activiteit	Opp. in m ²	Bestaande tewerkstelling	Extra tewerkstelling
Arendonk 'Hoge Mauw'				
Blockx Bart	Elektriciteitswerken	819	1	2
Claessen	Uitbreiding aannemingsbedrijf	1.078	-	-
Pareco	Pompen, drukleidingen	1.746	11	4
Proost	Garage	819	1	1
Rombouts	Klinkerwerken	2.283	3	2
Rotec	Toelevering naar elektronicasector	2.688	6	8
Solarpro	Warmtepompen	1.198	-	5
Sonna	Groothandel in textielwaren	3.593	15	8
Timstor	Kerst- en seizoenartikelen	5.000	5	5
Van Beerse	Schrijnwerk	819	1	1
Beerse 'Zuid'				
LG Imports	Distributie speelgoed, gadgets e.d.	12.205	6	9
Marion Beheer	Toelevering naar horeca	25.380	-	60
Matrebo	Betonwerken	1.586	1	1
Sterkens	Beveiliging	5.000	24	5
Van Gael	Dakwerken	1.067	3	1
Oud-Turnhout 'Bentel'				
De Troef	Uitbreiding sociale werkplaats	3.324	-	5
Rijkevorsel 'Het Looi'				

Zone	Activiteit	Opp. in m ²	Bestaande tewerkstelling	Extra tewerkstelling
Hillen	Interieurwerken	2.500	2	-
Pemen	Sanitair en verwarming	2.500	2	-
Turnhout 'Veedijk'				
A.N.B.	Centrale werkplaats, opslag en kantoor	5.000	18	2
Maes	Drukwerken, grafisch ontwerp	5.000	7	3
Noyens	Carrosseriewerken, trailerbouw	5.985	14	5
Totaal	21 bedrijven	89.590	120	127

2.4 Evaluatie

Tabel 8

Jaar	Oppervlakte in ha	Aantal bedrijven	Extra tewerkstelling	Extra tewerkstelling per ha
2010	23	35	262	11,4
2011	19	26	279	14,7
2012	21	28	245	11,7
2013	22	43	213	9,7
2014	9	21	127	14,1
Gemiddeld	18,8	30,6	225,2	12

Indien de verkoop van bedrijventerreinen over een periode van 5 jaar geëvalueerd wordt, was 2014 een mager jaar. Alleen de extra tewerkstelling per ha ligt boven het gemiddelde. De toegewezen oppervlakte en het aantal transacties scoren minder goed. Dit is onder meer het gevolg van het feit dat vorig jaar uitzonderlijk veel toewijzingen gebeurden op het lokaal bedrijventerrein 'Hoge Mauw' te Arendonk (20 bedrijven met samen 6 ha), waarvan de (financiële) afhandeling van de dossiers grotendeels in 2014 plaatsvond.

Buiten de voorziene 127 bijkomende arbeidsplaatsen zorgen de voorgenomen investeringen voor het verankeren van 120 bestaande jobs. 9 ha bedrijventerrein zijn samen goed voor 247 werkplaatsen, ofwel een tewerkstellingsgraad van 27 personen per ha. Uit eerder gevoerde enquêtes is gebleken dat de prognoses van de bedrijven na verloop van tijd 20 tot 40 % onderschat zijn. Mits deze correctie zal de tewerkstellingsgraad evolueren naar 35 personen per ha, wat beduidend hoger ligt dan de resultaten van de meest recente enquête van IOK omtrent het tewerkstellingseffect van bedrijventerreinen uit 2012.

Een andere tendens van de voorbije jaren wordt nogmaals bevestigd, namelijk de sterke dynamiek die uitgaat van de bestaande ondernemingen. Dit komt tot uiting in het feit dat van de 21 toewijzingen er 19 slaan op herlokalisaties en uitbreidingen binnen de regio.

Tevens wordt de trend bevestigd dat de gemiddelde oppervlakte van de bedrijfskavels verkleint. In 2014 was dit nog 0,43 ha.

Evenmin verrassend is de vaststelling dat opnieuw een groot deel van de kopers kan ondergebracht worden in de bouwsector (9 van de 21).

In de loop van 2014 werd gestart met de infrastructuurwerken op bedrijventerreinen in Heist-op-den-Berg, Kasterlee (Tielen) en Retie. Hoogstraten (De Kluis) en Mol-Gompel volgen nog. In de Noorderkempen zal er bijgevolg de komende jaren geen probleem meer zijn om nieuwe bedrijven te kunnen opvangen.

In de Zuiderkempen, meer bepaald de as E313 – Albertkanaal, is de situatie op het vlak van beschikbare bedrijventerreinen nog steeds minder rooskleurig. Via nieuwe, zij het beperkte, ontwikkelingen in Geel en Olen wordt getracht binnen afzienbare tijd een oplossing te bieden.

2.5 Multifunctionele gebouwen

2014 werd gekenmerkt door een vrij hoog aantal in- en uitgaande bewegingen van huurders. Er werden 3 huurovereenkomsten beëindigd (Grobendonk, Herentals en Olen) en 5 nieuwe huurders vonden hun intrede (Grobendonk, Meerhout en Olen). Dankzij deze nieuwe huurders steeg de bezettingsgraad in 2014 met 4 % naar het aanvaardbare niveau van 90 %.

Met de verwerving van de kantoor- en magazijnruimte in de Dr. Van de Perrestraat 218 kan in 2015 een bijkomend aanbod aan bedrijfsruimte aangeboden worden. 75 % van deze bijkomende magazijnruimte wordt begin 2015 reeds ingevuld.

2.6 Concrete projecten in functie van aanbodbeleid

2.6.1 Activeringsteams onbenutte bedrijfsperven

Medio 2013 startte IOK met de opvolging van resterende onbenutte percelen uit het voorgaande project onderhandelingsteams en van nieuw geselecteerde percelen, waaronder ook verouderde, verwaarloosde of onaangepaste bedrijventerreinen. Dit traject werd in 2014 gecontinueerd en door contacten met eigenaars werd een oppervlakte van 7,43 ha opnieuw vermarkt. Bijkomende opportuniteiten in o.a. Ravels werden opgenomen.

Naast de afgeronde herinrichtingsstudie voor de bedrijvenzone Industriepark/Heistsen Hoek in Heist-op-den-Berg werd in 2014 een studie opgemaakt voor de transportzone in Hoogstraten om deze specifieke bedrijvenzone de noodzakelijke ontwikkelingskansen als een performante logistieke zone te geven.

2.6.2 Studie herbestemming militair domein Weelde in Ravels

Na de afronding van het ruimtelijk-economisch deelonderzoek in 2013, werd in 2014 de studie naar de bouwfysische toestand opgestart en beëindigd. Parallel vond een 1ste marktverkenning in 2014 plaats naar gerichte doelgroepen. De marktverkenning wordt afgerond in 2015.

2.6.3 Brownfieldconvenant Zinkstraat in Balen

In 2014 werd gestart met de opmaak van een haalbaarheidsstudie (met o.a. masterplan) voor het verouderde bedrijventerrein Zinkstraat in Balen-Wezel, omwille van o.a. een onaangepaste ontsluiting, verouderde landschappelijke inbedding, nauwe verwevenheid met een woonkern, aanwezigheid ongebruikte gronden, laag imago, enz., waardoor het terrein niet langer aangepast is aan de huidige noden. Het 1ste ontwerpdocument werd in september 2014 gepresenteerd aan de stuurgroep, bestaande uit diverse stakeholders (betrokken gemeenten en bedrijven, nv De Scheepvaart, buurtwerking Wezel ...). Hierna volgden nog bilaterale contacten om het ontwerpdocument te verfijnen.

2.7 Logistiek Innovatie-, Incubatie- en Trainingscentrum (LIITC)

Eind maart werd het Logistiek Innovatie- en Trainingscentrum op de Nike campus in gebruik genomen door vzw LiTC (stichtende leden Nike, Thomas More, KU Leuven).

Dit centrum heeft van bij het begin van de bouwfase een hoog ambitieniveau op vlak van duurzaamheid nagestreefd. Zo werd, als één van de eerste in Vlaanderen, de score 'outstanding' tijdens ontwerpfase behaald voor de BREEAM²-methode. Dit ambitieniveau is exemplarisch voor de voortrekkersrol die het centrum wil zijn binnen de logistieke sector. Het duurzame karakter van het gebouw wil de duurzame rol die het centrum beoogt op vlak van logistiek, benadrukken.

Momenteel is het centrum binnen de logistieke sector reeds gekend als een belangrijke ontmoetingsplaats voor vernieuwende en duurzame thema's. Getuige hiervan zijn de diverse themareeksen die recent werden opgestart door diverse stakeholders (Vlaams Instituut Logistiek, VOKA).

2.8 Open Manufacturing Campus (OMC)

Eind oktober werden de grootste renovatiewerken van 2 gebouwen in functie van de realisatie van de Open Manufacturing Campus (OMC) op de huidige Philips-site in Turnhout beëindigd. OMC wil een belangrijke motor zijn voor het mee vorm en inhoud geven aan de industrie van de toekomst in Vlaanderen en wil een faciliterend kader bieden voor ondernemers. Vanuit de aanwezige high-tech manufacturing expertise wil OMC met partners nieuwe waarden creëren, die het ondernemerschap (versterkte industriële werkgelegenheid) ondersteunen en stimuleren.

Vanaf 2015 kan de vzw OMC (stichtende leden SPK, Thomas More Kempen, Philips) verder werken aan de uitbouw van de OMC door de gerenoveerde gebouwen, met een omvang van 10.530 m² gelijkvloers en 3.039 m² op verdieping, aan te bieden aan ondernemers binnen voormelde doelstelling.

---

² BREEAM staat voor Building Research Establishment Environmental Assessment Method. Deze methode werd oorspronkelijk ontwikkeld door een Engelse onderzoeksinstantie BRE (Building Research Establishment). BREEAM stelt een standaard voor een duurzaam gebouw en geeft het prestatieniveau weer.

2.9 Bedrijventerreinmanagement en duurzaamheid op bedrijventerreinen

2.9.1 Interreg IV-project 'MOBIKA'

In 2014 werd het MOBIKA-project met o.a. de nieuwe hoofdontsluiting en bedrijventerreinmanagement op Hoge Mauw in Arendonk gecontinueerd. De werken aan de nieuwe hoofdontsluiting, aansluiting N118 en de vrachtwagenparking werden begin 2014 afgerond. De 1ste bedrijven begonnen kort voor de zomer met hun bouwwerken.

Op vlak van bedrijventerreinmanagement werd in 2014 verder gewerkt rond mobiliteit (o.a. verkeerscirculatie, snelheidsbeperking, toekomstvisie), bewegwijzering, glasvezel, communicatie, energie ... Nieuwe opportuniteiten op vlak van afvalinzameling, beveiliging, biodiverse bermen werden in 2014 opgestart. Het MOBIKA-project werd feestelijk afgesloten in oktober 2014, maar bedrijventerreinmanagement wordt gecontinueerd.

2.9.2 Interreg-project V-project 'EHBOB'

Op 24 november 2014 werd, toen nog onder voorbehoud van de goedkeuring van het programma, de 1ste projectoproep gelanceerd rond de grensoverschrijdende mogelijkheden binnen Interreg V Vlaanderen-Nederland. Op basis van voorgaande contacten en overlegmomenten in 2014 tussen IOK en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) uit Tilburg werd een Europees project onder de werktitel 'Efficiënte HerBronning Op Bedrijventerreinen (EHBOB)' geschreven.

Vanuit de vaststelling dat onze bedrijven vandaag geconfronteerd worden met o.a. stijgende energie- en grondstofkosten en schaarste aan beschikbare economische ruimte die een industriële groei bemoeilijken. In januari 2015 zal een project ingediend worden vanuit het partnerschap IOK, BOM, OVAM, VITO en Voka – Kamer van Koophandel Kempen met het oog op uitwisseling van energie- en materiaalstromen tussen bedrijven en de totstandkoming van ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden op bedrijfsperven.

2.9.3 Project 'Bedrijventerreinmanagement' op bestaande terreinen

Sinds medio 2011 is er een voltijdse bedrijventerreinmanager actief om het bedrijventerreinmanagement in onze streek op te starten op de grotere bedrijventerreinen (o.a. 'De Kluis' in Hoogstraten, op 'Heultje' in Westerlo/Hulshout, 'Beerse-Zuid' in Beerse, de bedrijventerreinen in Turnhout, in Heist-op-den-Berg en het hele ENA-gebied). In 2014 werd dit bedrijventerreinmanagement gecontinueerd en werd ook bedrijventerreinmanagement op de zones 'Berkenbossen' in Balen/Mol en de 'Bempdekens' in Retie opgestart.

Op basis van persoonlijke bedrijfsbezoeken werden mogelijke knelpunten en opportuniteiten aangeduid en besproken met de betrokken bedrijvenvereniging. Dit leidde tot diverse concrete initiatieven. Een greep uit de realisaties in 2014 zijn verbeterde relatie bedrijven-overheid, verbeterde communicatie, bewegwijzering, collectieve beveiliging, collectieve energie-aankoop, collectieve afvalinzameling, collectieve keuring brandblussers, vakantie-opvang, strijkdienst, strooidiensten ...

In 2015 zullen bijkomende inspanningen geleverd worden op vlak van duurzame mobiliteit (o.a. stimuleren fietsgebruik), KGA-ophaling, beveiliging van bedrijventerreinen, biodiversiteit op bedrijventerreinen.

2.9.4 Bedrijventerreinmanagement op nieuwe terreinen

Naast het bedrijventerreinmanagement op bestaande bedrijventerzones wordt dit ook uitgevoerd op nieuwe bedrijventerzones. Startend met de bedrijventerzone Reme in Olen/Westerlo, gevolgd door de bedrijventerzone Frac in Turnhout en Bentel in Oud-Turnhout, werd in 2014 het bedrijventerreinmanagement op de bedrijventerzones 'Beerse-Zuid' in Beerse en 'Veedijk' in Turnhout opgestart. De bedrijventerzones 'Hoge Mauw' in Arendonk en 'Nikelaan' in Laakdal volgen in 2015.

2.9.5 Duurzame bedrijventerreinen

Bij de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen gaat steeds meer aandacht naar duurzaamheid, o.a. op vlak van gemeenschappelijk parkeren, gescheiden rioleringsstelsel, zuinig ruimtegebruik, bebouwingswijze, groenaanleg ... Bedrijventerreinmanagement zorgt dan voor de continuïteit in de toekomst.

Ook het nastreven van een goede (multimodale) bereikbaarheid van de bedrijventerreinen behoorde tot de doelstellingen in 2014. In het bijzonder kan gedacht worden aan de geplande oostelijke ontsluiting via de weg van het regionaal bedrijventerrein 'Nikelaan' in Laakdal/Meerhout tot aan het oprittencomplex in Ham, de studie voor een fietsverbinding tussen de 'Nikelaan', de doortrekking en de herinrichting van de ring in Retie, de opvolging van de mobiliteitsstudie in de Noorderkempen, de uitvoering van het Masterplan voor de bewegwijzering in het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA).

In het licht van het Burgemeestersconvenant werd in 2014 een werkgroep opgericht om meer aandacht te schenken aan duurzame mobiliteit op bedrijventerreinen en hiervoor concrete acties te gaan uitwerken in 2015. Op vlak van windenergie werden in 2014 opportuniteiten op de bedrijvonzones 'Beerse-Zuid' in Beerse en 'Berkenbossen' in Mol besproken.

3 Sociaal grondbeleid

3.1 Realisaties van het voorbije decennium

Reeds in het midden van de jaren '60 van de vorige eeuw startte IOK met de uitbouw van een sociaal grondbeleid door middel van de realisatie van sociale verkavelingen.

In de periode 2000 tot en met 2014 konden zo 910 Kempische gezinnen, verspreid over 20 gemeenten, een betaalbare bouwgrond verwerven.

3.2 Grondverwerving voor verkavelingen

In 2014 werd 4ha 35a 72ca aangekocht in functie van de ontwikkeling van sociale verkavelingen.

Daarnaast werden in diverse projecten akkoorden gesloten onder de opschortende voorwaarde van het bekomen van een verkavelingsvergunning. Deze werkwijze beperkt het risico doordat de effectieve aankoop wordt uitgesteld tot een verkavelingsvergunning zekerheid biedt omtrent de ontwikkeling van het betrokken gebied.

Tabel 9: Overzicht grondverwervingen in 2014

Gemeente	Project	Oppervlakte
Balen	Boschberg 2	66a 08ca
Beerse	Molenakkers	9a 93ca
Geel	Hollandsebaan	71a 92ca
Geel	Bel	20a 87ca
Geel	Dr. Van de Perrestraat	13a 81ca
Geel	Gansakker	38a 52ca
Hoogstraten	Capucienebosschen 2	11a 12ca
Kasterlee	Melkstraat	14a 81ca
Mol	Haaksstraat	1ha 61a 60ca
Oud-Turnhout	Leege Darisdonck 3	19a 43ca
Westerlo	De Reid	7a 63ca
Totaal		4ha 35a 72ca

Tabel 10: Overzicht wederinkopen in 2014

Gemeente	Project	Kavels
Balen	Boschberg	1
Totaal		1

3.3 Vergunningen

Tabel 11: Vergunde verkavelingen in 2014

Gemeente	Project	Aantal IOK-kavels
Herentals	Draeybomen	15
Hoogstraten	Capucienebosschen 2	13
Laakdal	Oost Molenveld 1B	24
Vorselaar	Van de Wervelaan 4	30
Totaal		82

Tabel 12: Ingediende verkavelingsaanvragen in 2014

Gemeente	Project	Aantal IOK-kavels
Grobbendonk	Waterlaat	83
Mol	Haaksstraat	39
Totaal		122

Tabel 13: Projecten in voorbereiding in 2014

Gemeente	Project
Balen	Boschberg
Dessel	Elsakkers 2
Geel	Hollandsebaan
Geel	Brukel
Geel	Katersberg
Geel	Dr. Van de Perrestraat
Herentals	Kapellenblok
Heist-op-den-Berg	Hoekweg
Herselt	Dorp
Hoogstraten	Achtelsestraat
Kasterlee	Melkstraat
Merksplas	Kleirijtse Driesen 2
Mol	Pastoor Wuylsstraat
Ravels	Bovenheide
Rijkevorsel	Koekhoven 6

3.4 Verkoop van sociale bouwgronden

Tabel 14: Verkochte kavels in 2014

Gemeente	Project	Aanbod	Verkoop	Gemiddelde opp. per kavel (m ²)	Gemiddelde prijs per kavel
Geel	Gansakker	17	0	236,06	63.976,47
Hoogstraten	Hoge Weg 3	4	4	396,00	94.680,00
Oud-Turnhout	Leege Darisdonck 3	11	10	334,90	78.400,00
Vosselaar	Lindenhoeve 2	2	2	271,50	72.000,00
Totaal		34	16		

3.5 Intercommunaal grondfonds

Eenzijds kon in 2014 een dotatie van 351.258,49 euro worden overgemaakt aan het grondfonds. Dit bedrag is afkomstig van de verkoop van kavels en van de aanrekening van boetes bij de niet-naleving van de IOK-verkoopsvoorwaarden.

Anderzijds werd het grondfonds in 2014 aangewend voor herinvesteringen in de gemeenten Balen, Beerse, Kasterlee en Westerlo voor een bedrag van 470.300,34 euro.

Gecumuleerd is thans een fonds ter beschikking van 3.195.869,60 euro.

Tabel 15: Detaillering van de dotaties, toegewezen aan het grondfonds in de periode 2002-2014

<i>Omschrijving</i>	<i>Historische opbouw</i>	<i>Dotatie</i>	<i>Aanwending</i>	<i>Historische opbouw</i>
	2002 – 2013	2014	2014	2002 – 2014
Arendonk	329.262,52	4.357,50		333.620,02
Arendonk Klavervelden (2005)				
Arendonk Hoogakkers (2006)				
Arendonk Wolfakkers (2008)				
Arendonk Wolfakkers (2012)				
Arendonk Klavervelden (2012: lot 32)				
Arendonk Hoogakkers (2014: lot 24)				
Dessel	40.111,11			40.111,11
Dessel Elsakkers 1B (2005)				
Herentals	3.925,00			3.925,00
Herentals Wijngaard (2013: lot 6)				
Herselt	98.142,27			98.142,27
Herselt Molenvelden (2010)				
Hoogstraten	360.334,50	66.302,75		426.637,25
Hoogstraten Groenewoud 2 (2004)				
Hoogstraten Hoge Weg (2005: aankoop De Bont)				
Hoogstraten Hoge Weg 1 (2006)				
Hoogstraten Hoge Weg 2 (2008)				
Hoogstraten Kerkenakker 3 (2008)				
Hoogstraten Achtelsestraat (2010)				
Hoogstraten Hoge Weg (2011)				
Hoogstraten Groenewoud (2011)				
Hoogstraten Hoge Weg 3 (2014)				
Kasterlee	268.320,61	1.900,50	264.850,06	5.371,05
Kasterlee Willaert (2005)				
Kasterlee Kerkenheide (2011)				
Kasterlee Willaert (2014: lot 19)				
Laakdal	35.806,39			35.806,39
Laakdal Oostmolenveld (2011)				
Meerhout	428,43			428,43
Meerhout Grasheuvel 2 (2008)				
Merksplas	132.681,66			132.681,66
Merksplas Kleirijt 2 (2004+2005)				
Merksplas Kleirijt (2012: lot 15)				

	<i>Historische opbouw</i>	<i>Dotatie</i>	<i>Aanwending</i>	<i>Historische opbouw</i>
Omschrijving	2002 – 2013	2014	2014	2002 – 2014
Nijlen	44.321,04	9.572,50		53.893,54
Nijlen Kerkeblokken 2 (2009)				
Nijlen Mussenpad 2 (2009)				
Nijlen Kerkeblokken 1 (2013: lot 3)				
Nijlen Mussenpad (2014: lot 7)				
Olen	155.294,70			155.294,70
Olen Akkerstraat 1 (2003)				
Olen Grot OLV 2 / Heiblokken (2009)				
Olen Akkerstraat (2013: lot 11)				
Ravels	548.377,17	13.255,00		561.632,17
Ravels Kerkakker (2013)				
Ravels Raafuinweg (2013: lot 1)				
Ravels Raafuinweg (2014: lot 9)				
Retie	133.210,94			133.210,94
Retie Slimakkers 2 en Smiskesweg (2002)				
Retie Slimakkers 3 (2004)				
Retie Slimakkers 4 (2005)				
Retie Asberg 4 (2005+2006+2009+2011)				
Retie Geeneind (2008)				
Retie Slimakkers 2 (2012: lot 55)				
Rijkevorsel	820.749,95			820.749,95
Koekhoven 4A/5A (2007)				
Koekhoven (2012)				
Vorselaar	16.142,92			16.142,92
Vorselaar De Schrans 1 (2008)				
Vorselaar De Schrans 2 (2011)				
Vorselaar De Schrans (2012: lot 23)				
Vosselaar	297.981,20	80.241,00		378.222,20
Vosselaar Heilanders (2005)				
Vosselaar Lindenhoeve (2008)				
Vosselaar Lindenhoeve 2 (2008)				
Vosselaar Heilanders (2010) – definitieve nacalculatie				
Vosselaar Lindenhoeve (2011) – definitieve nacalculatie				
Vosselaar Heilanders (2013: lot 30)				
Vosselaar Lindenhoeve (2013: lot 70)				
Vosselaar Heilanders (2014: lot 21)				
Vosselaar Lindenhoeve (2014: nacalculatie)				

	<i>Historische opbouw</i>	<i>Dotatie</i>	<i>Aanwending</i>	<i>Historische opbouw</i>
<i>Omschrijving</i>	<i>2002 – 2013</i>	<i>2014</i>	<i>2014</i>	<i>2002 – 2014</i>
Westerlo	29.821,04		29.821,04	0,00
Westerlo Kouden Eerd (2004)				
Westerlo Kouden Eerd 3 (2008)				
Westerlo Kouden Eerd 4 (2011)				
Westerlo Dalialaan (2011)				
Westerlo Kouden Eerd 1 (2013: lot 19+25)				
Grondfonds deel IOK	0,00	175.629,24	175.629,24	0,00
Totaal	3.314.911,45	351.258,49	470.300,34	3.195.869,60

3.6 Evaluatie

In 2014 werden 11 kavels toegekend aan Kempense gezinnen. Tevens werden 82 IOK-kavels vergund en werden verkavelingsaanvragen ingediend voor 122 IOK-kavels.

De vraag naar betaalbare kavels blijft zeer groot, terwijl de reservegronden in woonzones steeds schaarser worden en bovendien vaak in handen zijn van privé-ontwikkelaars.

IOK blijft dan ook maximaal inzetten op het proactief verwerven van gronden om ook op langere termijn een aanbod aan betaalbare bouwgronden te kunnen verzekeren.

De tendensen die zich reeds de vorige jaren aftekenden, zetten zich in 2014 verder door.

In de 1ste plaats betekent dit een verdere toename van de samenwerking met privé-ontwikkelaars die een aanzienlijk deel van de schaarse gronden in handen hebben. In combinatie met de reeds langer bestaande samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen, leidt dit tot een evenwichtige mix van privé-kavels, betaalbare IOK-kavels en sociale woningen.

Daarnaast zien we in de projecten in voorbereiding ook een verdere ruimtelijke verdichting. Dit kadert uiteraard in het principe van zuinig ruimtegebruik, maar is ook een gevolg van de dichtheden die worden opgelegd in het decreet grond- en pandenbeleid. IOK speelt hier creatief op in met nieuwe woontypologieën (het iTi-profiel) die deze verdichting verzoenen met de vereisten op het vlak van leefbaarheid en duurzaamheid.

Tot slot blijven we in talrijke projecten geconfronteerd met de verplichting tot archeologische prospectie en eventueel volwaardig archeologisch onderzoek. Het blijft daarbij te betreuren dat de negatieve gevolgen daarvan, met name de vertraging van het project en het kostprijsverhogend effect, volledig worden afgewenteld op de ontwikkelaar.

Inzake het project Gansakker te Geel, waarin het IOK-aandeel 17 kavels betreft, bleek bij een eerste verkoop aanbod de interesse van potentiële kopers te beperkt. De mogelijkheden om aan de gronden een andere invulling te geven worden momenteel afgetoetst op hun wenselijkheid en haalbaarheid.

4 Dienstverlening aan de gemeenten

4.1 Technische dienstverlening

IOK Technische Dienst biedt logistieke ondersteuning bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. Het ontwerpen, de coördinatie van de veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de uitvoering der werken zowel voor bedrijvenzones, sociale verkavelingen, de afvalverwerkingsinstallaties en leveringen voor de IOK vormen het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Concreet werd in 2014 onder meer voor volgende IOK-projecten logistieke ondersteuning geboden:

- ontwikkeling van sociale verkavelingen te Arendonk, Balen, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herselt, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Meerhout, Merksplas, Mol, Nijlen, Oud-Turnhout, Ravels, Rijkevorsel, Vorselaar, Vosselaar en Westerlo
- ontwikkeling van bedrijvenzones te Geel, Heist-op-den-Berg, Herentals, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Meerhout, Mol, Ravels, Retie en Rijkevorsel.
- ontwikkeling van de gemengde regionale bedrijventerreinen (GRB) in het Regionaalstedelijk Gebied Turnhout (Veedijk, Bentel en Beerse-Zuid), Hoogstraten (De Kluis) en Arendonk (Hoge Mauw).
- diverse afvalverwerkingsinstallaties zoals de ophaaldienst, de composteringsinstallatie, de mechanisch-biologische scheidingsinstallatie, milieubedrijven en de verscheidene intercommunale containerparken

Meestal wordt de uitvoering van de infrastructuurwerken voor de woon- en industriezones voorafgegaan door een archeologisch onderzoek. Dit onderzoek kan bestaan uit een bureaustudie, booronderzoeken, proefsleuvenonderzoek en/of volwaardige archeologische opgravingen.

In 2014 werden er o.a. in Herentals, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Ravels, Retie en Vorselaar archeologische onderzoeken uitgevoerd.

De technische ondersteuning aan IOK Plangroep voor de opmaak van diverse provinciale RUP's, gemeentelijke RUP's en andere gemeentelijke planningsopdrachten behoort ook tot het takenpakket. In 2014 werden o.m. opdrachten uitgevoerd voor Arendonk, Baarle-Hertog, Beerse, Dessel, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hoogstraten, Hulshout, Kasterlee, Laakdal, Lille, Meerhout, Merksplas, Mol, Nijlen, Olen, Oud-Turnhout, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo en het Provinciebestuur Antwerpen.

Eveneens worden reeds meer dan 50 jaar in opdracht van de gemeenten en het provinciebestuur projecten ontworpen, uitgewerkt en opgevolgd tot na de realisatie. Deze opdrachten omvatten diverse infrastructuurwerken zoals het onderhoud van bestaande wegen, nieuwe wegenis- en rioleringswerken, fietspaden, containerparken ...inclusief de veiligheidscöördinatie.

De opmaak van gemeentelijke onteigeningsplannen, opmetingsplannen, rooilijnplannen en allerhande indelingsplannen behoort ook reeds jaren tot de opdrachten van IOK Technische Dienst.

Door haar jarenlange en rijke ervaring heeft IOK Technische Dienst hierbij een belangrijke expertise opgebouwd, niet enkel door het concipiëren van plannen, maar bovendien door daadwerkelijke uitvoering op het terrein van verschillende eigen projecten (aanleg industriezones, ambachtelijke zones, sociale verkavelingen – samenwerking met diverse bouwmaatschappijen zowel in de huur- als de koopsector).

Een planmatige aanpak en tegelijk uitvoeringsgericht werken, het respect voor de bestaande toestand en het verenigen van de vormvereisten en de gebruiksvereisten, in overleg met het opdrachtgevend bestuur, leiden tot een project van hoge kwaliteit én de garantie voor een probleemloze uitvoering op het terrein. De uitvoerbaarheid wordt immers gehanteerd als uitgangspunt voor een optimale dienstverlening.

IOK Technische Dienst beschikt over een multidisciplinair team van deskundigen. Deze groep bestaat uit ingenieurs, architecten, landmeters, topografen, bouwkundig tekenaars, werftoezichters, veiligheidscöördinatoren en een landschapsarchitect. De veiligheidscöördinatoren, toezichters, architecten en ingenieurs hebben allen een jarenlange ervaring met betrekking tot het ontwerp- en de uitvoering van diverse werken. Verder vullen zij elkaar perfect aan wat betreft hun kennis en vaardigheden en worden ze voldoende ondersteund door een uitgebreide en goed uitgeruste administratie.

IOK Technische Dienst steunt tevens op de kennis van de andere diensten van IOK en IOK Afvalbeheer, o.a. IOK Plangroep, juridische dienst, milieudienst (IMD) en veiligheidsdienst

(GiD PBW). Zodoende kunnen wij een grondige kennis van lokale, regionale en nationale wetgeving en reglementering verzekeren. Elk van deze diensten kan nl. de problemen en mogelijkheden m.b.t. realisatie ervan benaderen vanuit haar specifieke invalshoek. Deze gegarandeerde interne samenwerking, die in formele en spontane overlegstructuren werd vastgelegd, kan de inhoudelijke kwaliteit alleen maar ten goede komen.

IOK Technische Dienst besteedt veel aandacht aan interne communicatie en collegialiteit, want mede op die manier worden kennis en vakmanschap van de verschillende medewerkers verenigd en ontstaat het professionele team van vandaag. Ter optimalisering van deze interne verstandhouding worden medewerkers gecoacht door de leidinggevende diensthoofden.

Verder kan worden aangestreept dat IOK Technische Dienst uitsluitend werkt in dienst van en in samenwerking met openbare besturen. In samenhang met de eigen werking van IOK als openbaar bestuur garandeert dit vanzelfsprekend een vlotte samenwerking en communicatie met overheidsdiensten op alle niveaus.

Op basis van voormelde deskundigheid, een goed gestructureerd overleg tussen de verschillende disciplines en een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen worden evenwichtige voorstellen en plannen uitgewerkt. Complexe problemen en hun ruimtelijke impact worden efficiënt aangepakt. Hierdoor wordt het mogelijk om binnen de vooropgestelde termijnen documenten van technisch hoogwaardige kwaliteit af te leveren.

Ervaring en expertise worden uiteraard ook regelmatig aangevuld met de nodige bijkomende opleidingen. Permanente vorming en opleiding vormen het uitgangspunt voor een kwaliteitsvolle aanpak.

De regelgeving met betrekking tot de waterhuishouding en het grondverzet, en de wetgeving overheidsopdrachten evolueren snel. Om de kennis hierover up-to-date te houden worden op geregelde basis studiedagen en opleidingen gevolgd o.m. bij Vlario, NAV en BBG.

Het voorbije jaar werden opdrachten uitgevoerd ter realisatie van verscheidene infrastructuurwerken voor verschillende gemeenten uit het werkingsgebied.

Ook werd beroep gedaan op IOK voor het opmaken van opmetingsplannen, rooilijn- en onteigeningsplannen.

Opmetingen en/of ontwerpen ter realisatie van fietspaden werden onder meer in 2014 opgemaakt in opdracht van Beerse, Geel, Hulshout, Kasterlee en Lille.

4.1.1 Ontwerp

Aan volgende opdrachten voor realisatie van infrastructuurwerken werd in 2014 gewerkt:

Tabel 16: Opdrachten voor infrastructuur in 2014

Gemeente	Project
Baarle-Hertog	Kastelein/Alphenseweg
Balen	Parking School Schoor
Heist-op-den-Berg	Verkaveling Moerstraat
Heist-op-den-Berg	Klein Laarstraat Drenkstraat
Heist-op-den-Berg	Lodewijk Liekenswijk
Heist-op-den-Berg	Woonwagenpark
Heist-op-den-Berg	Moerstraat fase 3
Heist-op-den-Berg	Hazepad fase 3
Heist-op-den-Berg	Schaliehoevestraat
Heist-op-den-Berg	K.Govaertsstraat/Achter de Hoven
Herenthout	Heraanleg Kruispunt Verbistlaan Punt Brannekensstraat
Herselt	Containerpark
Hulshout	Toegangsweg Mgr. Raeymaekersstraat
Kasterlee	Fietspad N134
Laakdal	Klaverhoeve
Laakdal	Renovatie stoepen Kabinestraat
Laakdal	Herinrichting doortocht Eindhout
Lille	Fietspad N134
Lille	De Lilse Bergen
Meerhout	Dennenbos
Meerhout	Vloei en Engelse Hof
Meerhout	Machielskesbrug

4.1.2 Veiligheidscoördinatie

In uitvoering van het KB van 2001-01-25 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen werd voor de volgende projecten door IOK, in opdracht van de gemeentebesturen, de veiligheidscoördinatie uitgevoerd:

Tabel 17: Opdrachten voor veiligheidscoördinatie in 2014

Gemeente	Project
Heist-op-den-Berg	Klein Laarstraat Drenkstraat
Heist-op-den-Berg	Ontwerp Hazepad fase 3
Herenthout	Verbistlaan, Punt, Brannekensstraat
Laakdal	Herinrichting doortocht Eindhout
Lille/Kasterlee	Fietspad N134
Meerhout	Vloei en Engels Hof

4.1.3 Rooilijn- en onteigeningsplannen

Tabel 18: Rooilijn- en/of onteigeningsplannen in 2014

Gemeente	Rooilijn- en onteigeningsplan
Balen	RL Trage Weg
Geel	RL Tessenderloseweg
Herselt	RL Achter de Hoven
Hulshout	RL J. Verhaegenlaan
Hulshout	RL Plantsoenenstraat
Hulshout	RL Heibaan
Lille	RL en onteigeningsplan fietspad N134

4.1.4 Projectregie

In 2013 is IOK gestart met een nieuwe dienstverlening, zijnde het begeleiden van de gemeentebesturen bij het uitvoeren van complexere bouw- en infrastructuurwerken.

Deze dienstverlening omvat onder meer volgende diensten:

- volledige begeleiding procedure voor aanstelling ontwerper/architect: dit omvat de inhoudelijke uitwerking van de administratieve en technische bestekteksten evenals de assistentie bij het opstellen van het gunningsverslag;
- nazicht van de administratieve delen van de bestekken voor aanstelling aannemer(s), het nazicht van de technische onderdelen is in principe niet inbegrepen;
- nazicht van het gunningsverslag voor aanstelling aannemer(s) opgemaakt door de ontwerper/architect;
- adviesverlening op afroep: technisch advies voor bij vragen of problemen, evenals het begeleiden van vergaderingen met aannemers/ontwerper/architect.

In 2014 is gestart met opdrachten voor het gemeentebestuur van Grobbendonk en Hoogstraten.

4.2 Secretariaat Hoofden Gemeentelijke Technische Diensten

IOK neemt het secretariaat waar van de vergadering van de werkgroep 'Hoofden Gemeentelijke Technische Diensten'. In 2014 werd 3-maal samengekomen. Voor de vergadering en activiteiten werden personeelsleden uitgenodigd van de technische diensten van alle bij IOK aangesloten gemeenten.

De onderwerpen van dit jaar waren onder meer:

- rode mazout, rijbewijzen en vakbekwaamheid
- groepsaankopen
- effectieve onderhandelingen bij onderhandelingsprocedure

- strooizout, aansprakelijkheid gemeente
- vraag naar bijkomend ereloon ontwerp bureaus
- voorstel BBL lerend netwerk duurzaam aankopen van tractoren, tuingereedschap
- workshop Ar-tur
- aanwezigheidsregistratie op de werf vanaf 1/4/2014
- overdracht bruggen
- onderhoudscontract werken aan asfaltwegen
- onderhoudscontract wegmarkeringen
- herstelwerkzaamheden aan asfaltwegen d.m.v. gietasfalt
- wegconditieonderzoek

4.3 Grondvererving

Reeds vanaf 1983 vragen gemeentebesturen om bijstand te verlenen bij de praktische afhandeling van grondverervingsdossiers. Het betreft grondvererving in functie van de realisatie van fietspaden, rooilijnen, rioleringen, containerparken, parkings, sport- en recreatieterreinen ...

De meeste verervingen worden volledig in der minne gerealiseerd.

Ook in 2014 werd, in nauw overleg met het bestuur en de administratieve diensten van de betrokken gemeenten, bemiddeld bij de grondvererving voor specifieke gemeentelijke projecten.

Tabel 18: Overzicht grondverervingsdossiers 2014

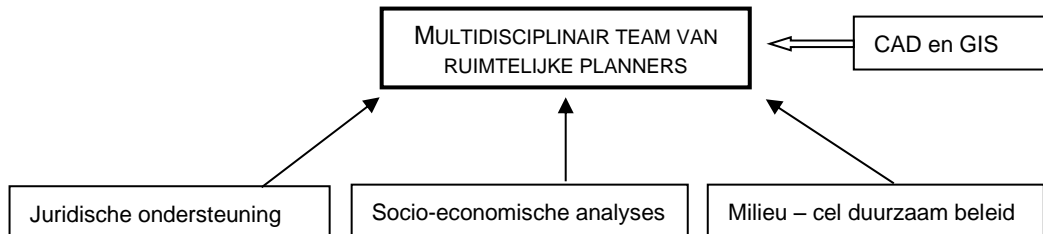
Gemeente	Project
Arendonk	Biesputten
Baarle-Hertog	Oostelijke parking
Balen	Fietspad N136 Steegebaan/Molenstraat
Dessel	Riolering Turnhoutsebaan fase 2
Geel	Fietspad N126 Tessenderloseweg Puntloop/Poelvelddoop
Grobbendonk	Zagerijstraat/Eekhoornweg
Heist-op-den-Berg	Doortocht Itegem Boonmarkt Lerrekensstraat Oude Mechelbaan Sport-en landschapspark Goorstraat bufferbekken Fietspad rotonde N10 Fietspad Kruisstraat
Herentals	Schaliken
Hoogstraten	Bufferbekken
Hulshout	Plantsoenenstraat Heibaan
Kasterlee	Fietspad N134 Fietspad Olensteenweg
Laakdal	Tulpenstraat
Lille	Fietspad N134 Containerpark Lille/Kasterlee
Meerhout	Fietspad N126 Kiezel
Mol	Fietspad N136 Fietspad N136 Postel
Ravels	Fietspad N12 Grote Baan
Rijkevorsel	Helhoekweg Langstraat Pioenstraat Sint-Jozef
Turnhout	Boekzijde

4.4 Ruimtelijke planning IOK Plangroep

4.4.1 Multidisciplinair planningsteam met interdisciplinaire ondersteuning

In de sector van de ruimtelijke ordening biedt IOK een divers gamma aan diensten aan. Deze dienstverlening gebeurt door IOK Plangroep. IOK beschikt over een deskundig ruimtelijk planningsteam waarin ervaring en een zeer brede multidisciplinariteit belangrijke troeven zijn.

IOK Plangroep is opgebouwd rond een centraal team van ruimtelijke planners in nauwe wisselwerking met diverse IOK-diensten, zoals weergegeven op onderstaande figuur.

Met een brede multidisciplinariteit binnen het planningsteam enerzijds en de interdisciplinaire ondersteuning vanuit andere IOK-diensten anderzijds, beschikt IOK Plangroep over belangrijke troeven voor een integrale aanpak. Een integrale aanpak is niet alleen wenselijk om ruimtelijke kwaliteit te bereiken, maar wordt vandaag steeds meer juridisch en beleidsmatig verankerd (watertoets, passende beoordeling, planMER(screening), duurzaam beleid ...). Ook de juridische 'reflex' wordt beschouwd als een belangrijke meerwaarde. Het garandeert enerzijds dat voorschriften getoetst worden op hun wettelijke steekvastheid en draagt anderzijds bij tot een efficiënte benutting van het juridische instrumentarium om wensbeelden te realiseren.

Op basis van deskundigheid, een goed gestructureerd overleg tussen de verschillende disciplines en een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen worden evenwichtige voorstellen en plannen uitgewerkt. Permanente vorming en opleiding zorgen voor een eigentijdse benadering.

4.4.2 Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen (GRS)

IOK Plangroep is auteur van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen van 14 buitengebiedgemeenten (Arendonk, Baarle-Hertog, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Lille, Meerhout, Merksplas, Nijlen, Retie, Vorselaar, Westerlo) en 1 stedelijk gebied (Mol). Als gevolg van de herziening van het provinciale structuurplan RSPA zijn verschillende gemeenten gestart met een (beperkte) herziening, in de 1ste plaats in functie van afstemming op het vernieuwde beleidskader. IOK plangroep begeleidt de herziening GRS van een 3-tal gemeenten.

Tabel 19: Opmaak gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen – stand van zaken

Gemeente	Eerste versie stvz	Herziening GRS
Arendonk	BD 03/02/2005	
Baarle Hertog	Deputatie 10/07/2014	
Geel	/	Start uitvoering opdracht
Herenthout	BD 28/06/2007	
Herselt	Deputatie 13/09/2012	
Hulshout	BD 19/04/2007	
Kasterlee	BD 26/01/2006	
Lille	BD 13/09/2007	
Mol	BD 24/08/2006	
Meerhout	BD 05/01/2006	Voorontwerp
Merksplas	BD 06/12/2007	
Nijlen	BD 07/10/2004	
Retie	BD 08/06/2006	
Vorselaar	BD 21/09/2006	Definitief vastgesteld
Westerlo	BD 21/09/2006	

4.4.3 Ruimtelijke uitvoeringsplannen en andere beleidsplannen

Na goedkeuring van hun 1ste GRS zijn de meeste gemeenten onmiddellijk gestart met de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). IOK Plangroep is opdrachthouder van diverse gemeentelijke RUP's, naast andere gemeentelijke planningsopdrachten. Ook in opdracht van de provincie Antwerpen werden in 2014 opnieuw planningstaken uitgevoerd. De opmaak van RUP's gaat telkens gepaard met de opmaak van een screening op planMER, dan wel de begeleiding van de opmaak van een planMER door de aangestelde onderaannemer.

Tabel 20: Overzicht RUP's en andere beleidsplannen

Opdrachtgever	Opdracht	Datum goedkeuring Ministerieel Besluit (MB) of Deputatie (D)
Arendonk	RUP Containerpark	
Baarle-Hertog	RUP Woonbeleid	
Balen	Project Nyrstar/Zinkstraat	
	Dichtheidsbeheerplan verkenningsfase	
	Masterplan binnengebied Olmen	
Beerse	RUP Zonevremde recreatie	
Geel	RUP Zonevremde recreatieve voorzieningen	
	Inrichtingsstudie RUP Sint-Dimphnaplein 2012	
	Inrichtingsstudie RUP Groene Long Holven	
	Studie windmolenpark	
Grobbendonk	Studie fietspad Industrieweg	
Heist-op-den-Berg	Inrichtingsstudie Binnengebied Neerweg – Keverstraat	
	RUP Park Hof ter Laken	
	RUP Noordrand Industriepark	
	Masterplan Heistsen Hoek	
	Herziening RUP Kern Wiekevorst	
Herentals	Richtlijnenboek Hannekenshoek-Vennen	
Hoogstraten	RUP nr. 18 Seminarie-Katelijnestraat	
	RUP nr 19 Herinrichting Aertselaarplein	
	Stedenbouwkundige verordening	
Laakdal	RUP Recreatiezone Kapelleberg	
	RUP Lokaal bedrijventerrein	
Lille	RUP Sportinfrastructuur	
	RUP Containerpark	
	Studie i.f.v. aansnijden woonuitbreidingsgebied	
Meerhout	RUP Melsebaan-Lil	
	Masterplan Site Lucas-Havep	
	RUP Zeggeman	
Merksplas	RUP Agrarische gebieden / RUP glastuinbouw	30/01/2014
	RUP Mierenweg	
	RUP Oude Baan	
	RUP Veldenberg	
	RUP Lokaal bedrijventerrein Moerstraat	
	RUP Kleirijtse Driezen	
Mol	RUP Sport	
	RUP Verlipark - heropstart	
	Open Ruimte In-Zicht - Burgerparticipatie	
Nijlen	RUP Kern Kessel	
	RUP Katerstraat	
Oud-Turnhout	RUP Zonevremde bedrijven	
	RUP Parkgebied	
Ravels	RUP Zonevremde bedrijven 4	
	Herziening BPA Sportpark Ravels	
	RUP Baetenheide 2012	
Retie	RUP Zonevremde bedrijven 2	
	RUP Herziening Vossekot	
	Voorstudie Weekendverblijven	
	Masterplan De Vest	
	Masterplan Klein Neetje	

Opdrachtgever	Opdracht	Datum goedkeuring Ministerieel Besluit (MB) of Deputatie (D)
	RUP Bufferbekken Bempdekens	
Rijkevorsel	RUP Zonevremde bedrijven	
	RUP Heerbaan	
	RUP Events Catering Bevers	
	Dichtheidsbeheerplan	
Turnhout	RUP Tuinbouwbedrijf Watertappingsstraat	28/05/2014
	RUP Omgeving Nieuwe Kaai	10/04/2014
	RUP Groen Overgangsgebied	
Vorselaar	RUP Kern Vorselaar	
Vosselaar	RUP Kleine Landeigendom	
Westerlo	RUP Kern Westerlo	
Provincie	PRUP Pinken te Dessel	
	PRUP Keiheuvel te Balen	
	Glastuinbouw macrozone Hoogstraten: opmaken van planMER en PRUP's voor twee clusterzones en voor de energie-infrastructuur	
	PRUP's Afbakening KSG Heist-op-den-Berg	
	PRUP's Afbakening KSG Herentals	

4.4.4 Projectwerking woonbeleid en industrieel beleid IOK

Binnen het luik 'projectwerking' is IOK Plangroep actief betrokken (planologische ondersteuning) bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. In de 1ste plaats gebeurt dit door opvolging van hogere planprocessen die het toekomstig kader uittekenen voor deze beleidsdomeinen (afbakingsprocessen van klein- en regionaalstedelijke gebieden, ruimtelijke uitvoeringsplannen met betrekking tot nieuwe bedrijventerreinen, gewestelijke studie met betrekking tot het Economisch Netwerk Albertkanaal, opmaak dossiers voor aanvraag principieel akkoord met betrekking tot het aansnijden van woonuitbreidingsgebied ...).

Sinds 2010 is de 'projectwerking' operationeel. De projectwerking staat voor een gestructureerde integrale aanpak van streekontwikkelingsprojecten (woonbeleid – industrieel beleid – duurzame ontwikkeling – ruimtelijke planning ...). Op die manier kan het aspect duurzame ruimtelijke ontwikkeling van bij aanvang tot uitvoering in een project geïntegreerd en opgevolgd worden. Transparantie en overleg zijn daarbij sleutelwoorden. Kwaliteit en aandacht voor duurzame ontwikkeling (binnen de randvoorwaarden van kostenefficiëntie) zijn sleutelbegrippen in deze projectwerking. Voor verkavelingsprojecten betekent dit onder meer de integratie van het iTi concept en andere duurzaamheidsaspecten.

Concreet werd in 2014 onder meer volgende planologische ondersteuning geboden:

- verdere planologische ondersteuning bij ontwikkeling van de gemengde regionale bedrijventerreinen (GRB) in het Regionaalstedelijk Gebied Turnhout, namelijk Beerse-Zuid, Bentel en Veedijk;
- KSG Hoogstraten
  - GRB de Kluis: projectMerscreening;
  - GRB de Kluis: start gedeeltelijke herziening RUP;
- planologisch voortraject (opmaak RUP e.a.) van diverse lokale bedrijventerreinen (Geel-Hezeschrans, Heist-op-den-Berg-Heistsen Hoek Zuid, Lille, Meerhout Lil-Molsebaan, Meerhout-Zeggeman, Ravels-Weelde-Statie, Westerlo-Heultje);
- Herentals-Hannekenshoek: vervoltraject planologische begeleiding – richtlijnenboek in opdracht van de stad;
- planologische voortraject (duurzame) verkavelingsprojecten (Grobendonk, Hoogstraten, Vorselaar,...);
- opmaak inrichtingsstudies, watertoets, toetsing speciale beschermingszones, milieustudies voor diverse ontwikkelingen.

4.4.5 Planologische en stedenbouwkundige ondersteuning

Eerstelijns-ondersteuning van stedenbouwkundige diensten is al geruime tijd onderdeel van het aanbod van IOK plangroep. Op vraag van een gemeente ontleent het team een expert om op

tijdelijke basis en in situ ondersteuning te bieden binnen de gemeentelijke stedenbouwkundige dienst. In 2014 hebben volgende gemeenten van deze ondersteuning gebruik gemaakt: Balen, Grobbendonk, Herentals en Ravels.

Recenter en steeds groeiend is de vraag van gemeenten tot (eerstelijns) planologische ondersteuning. IOK plangroep biedt daarbij ondersteuning bij beoordeling van (complexe) verkavelingsaanvragen e.d. Indien de gemeentelijke stedenbouwkundige dienst geconfronteerd wordt met een dergelijk complex dossier, kan zij steeds beroep doen op de expertise van IOK Plangroep. In bepaalde gevallen kan ook ontwerpend onderzoek en het uitwerken van alternatieven een onderdeel vormen van de planologische ondersteuning.

In 1ste instantie betrof het een ad hoc ondersteuning op basis van concrete dossiers. In 2014 hebben de gemeenten Balen, Olen en Retie van dit aanbod gebruik gemaakt.

In het verlengde hiervan werd door een aantal gemeenten tevens ondersteuning gevraagd voor een meer structurele vorm van planologische begeleiding, o.m. bij het heroriënteren en/of begeleiden van planologische processen (Balen, Geel).

4.4.6 Regioproject ‘Toekomst van de parochiekerken’

Op vraag van de Conferentie van Kempense burgemeesters organiseerde IOK in 2014 een 2-daagse cyclus over de ‘Toekomst van de parochiekerken’. Hiervoor werden vertegenwoordigers van gemeentebesturen, kerkbesturen en parochieteams uitgenodigd. Bij de organisatie werd beroep gedaan op de inbreng van het CRKC en het bisdom Antwerpen.

Globale vaststelling is dat het thema ‘Toekomst van de parochiekerken’ actueel is en lokaal moet worden aangepakt.

In 2015 zal IOK verder onderzoeken welke intergemeentelijke initiatieven kunnen ontplooid worden om dit lokale proces te ondersteunen. Hierbij wordt o.m. gedacht aan de oprichting van een regionaal kennisplatform, een trajectbegeleiding van Kempense gemeentebesturen en haalbaarheidsonderzoeken.

4.4.7 Intergemeentelijke kwaliteitskamer

In 2014 werd – op vraag van enkele gemeentebesturen en na interessepeiling bij alle aangesloten gemeenten – een Intergemeentelijke Kwaliteitskamer Ruimtelijke Ordening (IKRO) opgericht.

De intergemeentelijke kwaliteitskamer is een adviescommissie voor ruimtelijke projecten binnen het IOK-werkingsgebied. De IKRO bestaat uit interne en externe experts op het vlak van architectuur, landschapsarchitectuur, duurzaamheid en ruimtelijke planning. De IKRO biedt een onafhankelijke en deskundige ondersteuning bij beoordeling van projectaanvragen in het streven naar een goede ruimtelijke kwaliteit. Aan de hand van een aantal criteria stuurt en geeft de kwaliteitskamer suggesties aan kleinere en grotere projecten met als doel een efficiënter ontwerpproces en een hogere ontwerpqualität.

In 2014 werd een 1ste dossier (Rijkevorsel) geagendeerd op de IKRO (behandeling februari 2015).

4.4.8 Opvolging planprocessen

IOK Plangroep volgt nieuwe ontwikkelingen (beleid, wetgeving) op de voet om hier maximaal op te kunnen inspelen vanuit de gemeentelijke behoeften. In dit kader werden onder meer onderstaande planningsprocessen in 2014 verder opgevolgd.

Opvolging Vlaamse planprocessen

Vorbereitung Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

De Vlaamse Regering stelde in mei 2012 haar visie op de ruimtelijke ordening voor in het Groenboek Ruimte. Dit groenboek vormt een eerste stap naar het beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Het Beleidsplan Ruimte moet een antwoord bieden op enkele grote uitdagingen van de toekomst: schaarse ruimte, toenemende files, de vergrijzing van de bevolking en de klimaatverandering. Met het BRV zal een nieuw hoofdstuk ingeluid worden na de structuurplanning en het RSV. In 2012 konden alle geïnteresseerde burgers hun stem laten horen. In 2014 heeft de Vlaamse regering het proces heropgestart en werden 10 gebiedsfiles als case opgemaakt, waarvan 2 in de Kempen (De Lieremans en het Campinaproject). IOK neemt het voorzitterschap voor het Campinaproject voor zijn rekening.

Operationeel uitvoeringsprogramma AGNAS

AGNAS staat voor Afbakening van de Gebieden van Natuurlijke en Agrarische Structuur. Dit programma voorziet in de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen ter realisatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Relevant voor de regio zijn:

- RUP Kempense Kleiputten in de Noorderkempen
- Neteland

Herziening Sigmaplan

Op 22 juli 2005 werd door de Vlaamse regering het geactualiseerde Sigmaplan goedgekeurd ter beheersing van overstromingsrisico's en het behalen van de natuurdoelstellingen in het Zeescheldebekken.

De start van de nodige procedures (milieueffectenrapport, ruimtelijk uitvoeringsplan, stedenbouwkundige vergunning) leidt tot de concrete uitvoering in 2015.

In de vallei van de Grote Nete worden de doelstellingen van het Sigmaplan vertaald in het in opmaak zijnde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan vallei van de Grote Nete van Zammelsbroek tot Heist-op-den-Berg. Andere gewestelijke uitvoeringsplannen zijn in voorbereiding.

Opvolging provinciale planningsprocessen

Kaderplan Kempense Meren

In 2009 heeft de provincie een kaderplan van de regio Kempense Meren uitgewerkt. De studie beoogde een breed gedragen visie voor deze regio, met als belangrijkste invalshoek toerisme en recreatie, maar eveneens rekening houdend met opportuniteiten en knelpunten omtrent ontginningen, landbouw, natuur, bos en landschap. IOK volgt dit proces van nabij op.

4.4.9 Verdere uitbouw van IOK-GIS

Sinds 2013 biedt IOK antwoord op de behoefte bij de lokale besturen aan ondersteuning op maat om de gemeentelijke GIS-ontwikkeling verder uit te rollen. De lokale GIS-verantwoordelijken hebben behoefte om de ervaringen uit te kunnen wisselen binnen de eigen regio. Om bij te dragen aan een netwerk van competente GIS-ambtenaren binnen de Kempense gemeenten organiseert IOK jaarlijks een aantal intergemeentelijke GIS-overlegmomenten op waarop alle GIS-coördinatoren of -verantwoordelijken uit het werkingsgebied uitgenodigd worden om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen, knelpunten aan te kaarten ... In 2014 werden 2 overlegmomenten georganiseerd op 30 januari 2014 en 14 oktober 2014. Volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- GIS in Hoogstraten
- Migratie naar GRB i.s.m. AGIV
- Recht van voorkoop
- Gscan Balen
- Groeninventaris i.s.m. provinciebestuur Antwerpen
- GIPOD ((Generiek Informatieplatform Openbaar Domein) i.s.m. AGIV en VVSG

Op vraag vanuit het intergemeentelijk GIS-overleg werd door IOK tevens een toelichting uitgewerkt rond GIS-ontwikkeling bij lokale besturen. Deze stond op de agenda van de Conferentie van Kempense Burgemeesters op 1 maart 2014. De toelichting werd ook gegeven aan het college van burgemeester en schepenen van Kasterlee en het managementteam van Hoogstraten.

Vanuit IOK Plangroep werd in 2014 verder gewerkt aan de opbouw van de interne geodatabank met voor IOK relevante ruimtelijke data. Deze databank staat ten dienste van elke IOK-dienstverlening, zowel door verwerking in projectgebaseerde desktop-GIS-software als door raadpleegmogelijkheden in de intranet-GIS-toepassing. Het gebruik van desktop-GIS-software is standaard verweven in werkprocessen binnen IOK Plangroep en andere diensten. Het intranet-GIS werd in 2005 opgestart om ruimtelijke informatie organisatiebreed in te kunnen zetten. Een algehele update van het interne GIS dringt zich echter op met het oog op kwalitatieve dienstverlening, actueel geodatabaseer en optimalisering van werkprocessen.

4.5 Projectwerking duurzaam beleid

Deze dienstverlening wordt verzorgd door het Duurzaamheidsteam van IOK. Dit pakket aan gemeentespecifieke diensten is aanvullend op het basispakket inzake duurzaam beleid dat

aangeboden wordt vanuit de kostendelende vereniging IMD. Met deze dienstverlening in opdracht van individuele gemeenten beoogt IOK de ondersteuning van gemeenten inzake specifieke planningstaken en andere gemeentespecifieke opdrachten op het vlak van milieu en duurzaam beleid. Deze lijst is niet limitatief en wordt voortdurend afgestemd op de evoluerende lokale behoeften:

- aanbieden van de mogelijkheid tot intercommunale tewerkstelling van duurzaamheidsambtenaren
- energieK: werking van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE)
- projectwerking rond specifieke thema's zoals pesticidenreductie
- projectwerking met basisscholen (milieulessen, klimaatscholen 2.0)
- coördinatie van het Kempens Streekproject 'Kempen2020' rond het Burgemeestersconvenant
- ter beschikking stellen van expertise op vlak van de EPB-regelgeving (o.a. opstellen energieprestatiecertificaten voor openbare gebouwen)
- opmaak of actualisatie van diverse beleidsplannen
  - gemeentelijk energie- en klimaatactieplan
  - gemeentelijke milieubeleidsplannen
  - gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen
  - ...
- opmaak of actualisatie van diverse beheerplannen
  - gemeentelijke bermbeheerplannen
  - gemeentelijke bosbeheerplannen
  - ...
- ...

4.5.1 Intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaren

In 2014 leverde het Duurzaamheidsteam een pool aan intercommunale duurzaamheidsambtenaren van 1,1 VTE. Er werd op die manier een intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaar voorzien voor de gemeenten Hulshout (0,5 VTE), Rijkevorsel (0,2 VTE) en Mol (0,4 VTE).

4.5.2 EnergieK: werking van het FRGE

In 2008 werden de 1ste stappen gezet om een lokale entiteit op te richten in het kader van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE). Dit fonds heeft als maatschappelijk doel goedkope tot zelfs renteloze leningen te verstrekken voor het financieren van structurele energiebesparende maatregelen in particuliere woningen (vb. het plaatsen van dakisolatie, hoogrendementsglas, een geothermische warmtepomp, een condensatieketel, een zonneboiler ...). De sociaal zwakkeren vormen voor FRGE een bijzondere doelgroep.

Na een uitgebreide informatieronde bij Kempense gemeentebesturen, de OCMW's, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de sociale verhuurkantoren, bestaande lokale entiteiten, de energiesnoeiers ... werden in 2010 maar liefst 25 gemeenten bereid gevonden om binnen een lokale entiteit het FRGE op te starten. Sinds het voorjaar van 2011 staat het fonds binnen de Kempen beschikbaar voor de bevolking. Sinds de start in april 2011 werden, verspreid over de 25 deelnemende gemeenten, 538 leningen toegekend, waarvan 65 aan de doelgroep.

Bij de bijzondere doelgroep dienen de energiesnoeiers een verplichte energiescan van de woning uit te voeren. Bijkomend heeft deze groep van mensen in bepaalde gevallen recht op extra sociale of technische begeleiding bij de verbouwingen, ook wel esco-begeleiding genaamd. Zo kunnen deze mensen, als ze dat wensen, geholpen worden bij het aanstellen van de aannemer, de opvolging van de werken, de controle van de facturen en de betaling ervan. Deze dienstverlening gebeurt in samenwerking met het lokaal energiesnoeiersbedrijf De Kringwinkel Zuiderkempen vzw of WEB vzw. De energiesnoeiers worden hiervoor vergoed via werkingsmiddelen die IOK vanuit het FRGE ontvangt.

4.5.3 Projectwerking met basisscholen

Het projectaanbod aan de Kempense basisscholen (lessen energie en klimaat en intergemeentelijk project Klimaatscholen) werd uitgebouwd met EFRO-ondersteuning van Europa. Voor het project Klimaatscholen werd ook Vlaamse steun vanuit de Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013 ontvangen.

Milieulesen

De voorbije schooljaren kende het aanbod milieulesen voor 2de en 3de graad basisonderwijs een toenemend succes. Het lessenaanbod behandelt naar keuze de thema's energie, klimaat en water. In het schooljaar 2013-2014 werden in totaal, verspreid over 20 gemeenten, 301 lessen gegeven. In het lopende schooljaar 2014-2015 staan 274 lessen ingepland in 17 verschillende gemeenten.

In samenwerking met Hidrodoe (Pidpa) werd in de periode 2010-2011 een nieuw lessenpakket uitgewerkt, dat sinds het schooljaar 2011-2012 in het lessenaanbod werd opgenomen. Het lessenpakket dient als voorbereiding op een bezoek aan Hidrodoe. Scholen kunnen kiezen uit de modules waterhoeveelheden, watervervuiling, drinkwaterproductie en waterproblematiek in de wereld. Dit aanbod wordt voortgezet in het schooljaar 2014-2015.

Klimaatscholen

In het schooljaar 2008-2009 werd het intergemeentelijke project 'Klimaatscholen' opgestart, met steun van Europa, Vlaanderen en de deelnemende gemeenten, alsook in samenwerking met de provincie Antwerpen. Het project wordt jaarlijks opnieuw via de deelnemende gemeenten aangeboden aan de scholen, waardoor momenteel al 70 basisscholen (27 % van alle basisscholen uit de Kempen) verspreid over 23 verschillende gemeenten klimaatschool zijn. Schooljaar 2013-2014 was een overgangsjaar. Met steun van de gemeente Rijkevorsel werd in basisschool Het Kompas een versterkte projectformule uitgetest, in samenwerking met Djapo vzw, de MOS-begeleiders van PIME, de energiesnoeiers van WEB en Kringwinkel Zuiderkempen en het Kenniscentrum Energie van Thomas More Geel. In het schooljaar 2014-2015 wordt deze nieuwe projectformule uitgerold naar de regio. 5 Kempense basisscholen werden geselecteerd en worden gedurende 2 schooljaren in zowel een technische als educatieve werkgroep professioneel begeleid om van hun school een echte klimaatschool te maken. Doelstelling is die nieuwe projectformule de volgende jaren met Europese steun (Interreg V 2 Zeeën-projectoproep) te versterken.

Door de projectmatige aanpak binnen de scholen, worden de thema's energie en klimaat en het bijhorende lessenpakket goed gekaderd binnen de werking van de scholen en de wisselwerking met de leerlingen. Dit zet duidelijk aan tot nieuwe, creatieve initiatieven en een groter energiebewustzijn binnen de klimaatscholen. Bovendien wordt hiermee een aanzet gegeven tot meer structurele, energiebesparende maatregelen (op iets langere termijn) op de scholen.

4.5.4 Coördinatie van het Kempens streekproject 'Kempen2020' m.b.t. het Burgemeestersconvenant

In het voorjaar van 2013 lanceerde IOK het streekproject 'Kempen2020' rond het Burgemeestersconvenant. De uitdaging is om samen met de Kempense gemeenten actie te ondernemen om de CO₂-uitstoot met 20 % te verlagen tegen 2020. De reacties vanuit de Kempense gemeentebesturen zijn uitgesproken enthousiast. Alle 29 Kempense gemeenten hebben zich in 2014 geëngageerd om samen met IOK aan de slag te gaan met het convenant.

IOK coördineert als erkend territoriaal coördinator

In augustus 2013 werd IOK door Europa erkend als territoriaal coördinator. Vanuit deze rol stroomlijnt IOK de verschillende lopende initiatieven voor de Kempense gemeenten en onderneemt IOK zelf actie waar zij best geplaatst is. Hierbij wordt enerzijds verder gebouwd op succesvolle lopende initiatieven zoals Energie Infotoer, Klimaatscholen, samenaankopen ... en worden anderzijds nieuwe acties opgestart, zowel regionale als lokale acties op maat. Betrokkenheid van de burger en aandacht voor specifieke doelgroepen (energiewaardig) zijn daarbij aandachtspunten.

Samenwerking vanuit een groeiend partnerschap

Binnen het streekproject heeft IOK een coördinerende rol waarbij een breed partnerschap tussen verschillende actoren die op dit vlak actief zijn, cruciaal is. Er werd een hoofdparterschap op poten gezet tussen IOK, distributienetbeheerders, provincie en VITO. Elk van de partners behoudt zijn één-op-één-relatie met de gemeenten en blijft autonoom binnen zijn core-business.

Naast dit hoofdparterschap wordt ingezet op versterking van samenwerking en betrokkenheid met alle andere mogelijke regionale partners vanuit de bedrijfswereld, middenveld... Het groeiend partnerschap beoogt onder meer efficiëntieverhoging door samenwerking, afstemming en informatiedoorstroming.

Activiteiten

In 2014 werden de gemeentelijke engagementen officieel bevestigd en verder geconcretiseerd in lokale energie- en klimaatactieplannen en werd de regionale werking versterkt:

- verder vorm geven aan de uitwerking van regionale deelprojecten (vb. wijkrenovaties, energiemeesternetwerk, klimaatscholen), zodat met uitgewerkte projectvoorstellen onmiddellijk ingespeeld kan worden op nieuwe projectoproepen;
- analyse van de cijfers uit de nulmeting op lokaal en regionaal niveau;
- uitwerken van een communicatiecampagne voor het streekproject Kempen2020 door middel van een startevent, projectlogo en -website, nieuwsbrieven via extranet, perscampagne, engagementsverklaring ...;
- door middel van kernachtig, dienstoverschrijdend lokaal overleg het 'model klimaatactieplan' omvormen tot een lokaal energie- en klimaatactieplan op maat van iedere gemeente;
- verder consolideren van de netwerken en afspraken maken met de verschillende partners;
- fondsenwerving;
- startevent maart 2014: met een gezamenlijke ondertekening van het Burgemeestersconvenant en regionale lancering van het nieuwe streekproject in de Kempen.

4.5.5 Intern duurzaam beleid IOK en IOK Afvalbeheer

Naast de externe dienstverlening worden ook inspanningen geleverd in functie van een intern duurzaam beleid.

Integratie van milieuzorg binnen de dagdagelijkse werking

Zowel binnen de interne werking van de diensten alsook binnen de externe ontwikkelingsprojecten zorgt het Duurzaamheidsteam voor een concrete vertaling in de eigen organisatie van de principes van duurzame ontwikkeling. Een stappenplan moet ervoor zorgen dat interne milieuzorg een concrete vertaling zal krijgen naar de dagdagelijkse werking van de diensten.

- opvolging van de duurzame aspecten binnen het nieuwbouwproject IOK-kantoorgebouw (werking KWO, screening duurzaamheid ontwerpplan, aandacht voor fietsers, goede fietsenstalling, pesticidentoets op inrichtingsplan omgeving);
- de realisatie en herinrichting van enkele industrieterreinen door IOK gebeurde met toenemende input van de milieudienst.

Mobiliteit

- Coördinatie interne werkgroep mobiliteit
- Opvolgen van het fietsgebruik bij woon-werkverkeer bij het personeel
- Voorbereiding van een geactualiseerde fietscampagne voor het eigen personeel
- Ter beschikking stellen van een elektrische pendelfiets aan het personeel
- Ondersteuning van personeel bij de aankoop van een eigen elektrische pendelfiets
- Goedkeuring Pendelfondsproject in samenwerking met Thomas More Kempen en Welzijnszorg Kempen, met een totaal van 120.000 euro investeringen door IOK en IOK Afvalbeheer (tot 50 % gesubsidieerd)
- Inzet Blue-bikes voor dienstverplaatsingen
- Deelname aan de jaarlijkse Car Free Day (met actieve deelname van 40 % van personeel) met focus op verkeersveiligheid
- Deelname aan 'De Grote Verkeerskwis' met focus op verkeersveiligheid
- Opmaak van bereikbaarheidsfiches voor de sites van IOK en IOK Afvalbeheer
- Voorbereiding van een regionale aanpak rond het versterken van het fietsbeleid

Energie en klimaat

- Analyse van de energieboekhouding binnen IOK en IOK Afvalbeheer in functie van opmaak intern klimaatactieplan

4.6 Kostendelend verlengstuk inzake juridisch en technisch advies milieu, juridisch en technisch advies ruimtelijke ordening, algemene juridische adviesverlening en ondersteuning duurzaam beleid - IMD

Deze dienst functioneert als een kostendelende vereniging, wat inhoudt dat de deelnemende gemeenten in de schoot van IOK en samen met IOK gezamenlijk expertise verwerven en dus de facto gemeenschappelijk gekwalificeerd personeel aanwerven. Deze vereniging opereert zonder

rechtspersoonlijkheid in de schoot van IOK, maar vormt wel een eigen afzonderlijke entiteit met een andere deelnemersstructuur dan IOK en met een eigen boekhouding.

Deze expertise, aangeworven in een intercommunaal samenwerkingsverband, biedt belangrijke voordelen inzake schaalvergroting en synergie. Gelet op het wezen van het kostendelende verlengstuk wordt geen prijs per dossier voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het inwoneraantal zodat de gemeenten een bijdrage in de kosten in het gezamenlijk aangeworven personeel voorzien. Deze personeelsleden dragen bij tot de uitvoering van de taken van de gemeenten die kaderen in het algemeen belang. De bijdrage van de gemeenten is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd.

Op die manier vormt het kostendelende verlengstuk een in house orgaan van de deelnemende gemeenten statutair verankerd op basis van het principe van wederzijdse exclusiviteit.

De dienstverlening van IMD is gebaseerd op 2 pijlers zoals hierna weergegeven.

4.6.1 Basispakket voor ondersteuning van alle deelnemers bij de uitbouw van een duurzaam milieubeleid

Binnen de schoot van IMD wordt op het vlak van duurzaam beleid een basispakket aangeboden. Dit pakket legt de nadruk op acties met een (gemeentegrens)overschrijdende aanpak en kan gemeentespecifiek worden aangevuld met een projectaanbod Duurzaam beleid. Sinds 2014 is dit dienstenpakket in belangrijke mate afgestemd op de uitdagingen binnen het nieuwe streekproject Kempen2020.

Op basis van een continue evaluatie van de afgelopen jaren en regelmatige terugkoppeling vanuit de gemeenten bestaat het basispakket duurzaam beleid vanuit IMD onder andere uit:

- organisatie van de intergemeentelijke actie 'Behaag onze Kempen' in samenwerking met de gemeentebesturen en natuurverenigingen;
- organiseren van de Energie infotoer;
- communicatie- en informatie;
- loketfunctie (vb. op vraag van een gemeente advies geven bij ontwerpen van plannen van hogere overheden);
- publicatie van een halfjaarlijkse intergemeentelijke duurzaamheidskrant;
- vertegenwoordiging van de Kempense gemeenten op gewestelijk niveau (o.a. Vlinteroverleg en Vlaams Netwerk Burgemeestersconvenant);
- onderhouden van meer structureel contact met de gemeenten (organisatie van regionale workshops en halfjaarlijkse overlegmomenten met schepenen leefmilieu en lokale milieudiensten);
- organisatie samenaankoop hoogrendementsbeglazing voor particulieren;
- voorbereiding opstart samenaankoop rond sanering van stookolietanks voor particulieren;
- milieuverantwoord productgebruik;
- ondersteuning bij pesticidenreductie.

4.6.1.1 Het streekproject Kempen2020 als basis

De cel duurzaam beleid biedt de gemeenten ondersteuning bij de opmaak en uitvoering van de lokale energie- en klimaatbeleidsplannen, als regionaal coördinator van Kempen2020. Het streekproject Kempen2020 heeft een grote invloed op de werking van de gemeentelijke (milieu)diensten én dus ook op de dienstverlening vanuit IOK.

Een belangrijk aspect van de IMD-ondersteuning in het 1ste uitvoeringsjaar van Kempen2020 is het tijdig in orde brengen van de administratieve verplichtingen binnen het Burgemeestersconvenant. Dat omvat de opmaak en rapportage van een lokaal actieplan, inclusief een analyse van de CO₂-nulmeting, de installatie van een participatieve overlegstructuur binnen de gemeentelijke werking.

4.6.1.2 Energie infotoer

IMD organiseerde in 2005-2006 voor het eerst een Energie infotoer. Het betreft infoavonden waarop verschillende onderwerpen worden aangesneden met betrekking tot energiebesparing en hernieuwbare energie. De rode draad is energiezuinig bouwen en verbouwen. De volgende items worden aangesneden: LED-verlichting, (na)isoleren van een woning, elektriciteit en warmte uit de zon, warmtepompen, plaatsing van hoogrendementsglas ... Tijdens de infosessies wordt ook consequent verwezen naar de goedkope energielening energieK (en Ecolening), de mogelijkheid tot

deelname aan lopende samenaankopen en beschikbare premies voor energiebesparende maatregelen. De voorbije jaren werd de aanpak van de Energie Infofoer versterkt door betere samenwerking met Kamp C van de Provincie Antwerpen, Infrac, EANDIS en de Gezinsbond.

Aan de Energie Infofoer 2013-2014 namen 27 gemeenten deel. Met jaargang 2014-2015 steeg die deelname naar 28 van de 29 IOK-gemeenten. Een inhoud die voortdurend inspeelt op nieuwe ontwikkelingen en een sterkere promotie, naast een steeds verbredende belangstelling van het thema bij de bevolking, dragen bij tot een goede opkomst op de infoavonden. Aan iedere infoavond namen gemiddeld meer dan 30 personen deel.

4.6.1.3 Samenaankoop hoogrendementsglas en Tankslag

Na de gezamenlijke aankopen van zonnepanelen, zonneboilers, dakisolatie, muurisolatie en een gezamenlijke sanering van stookolietanks, organiseerde het duurzaamheidsteam van IOK, samen met 28 gemeenten, in de winter van 2013-2014 een samenaankoop hoogrendementsbeglazing. De samenaankoop had als doel om mensen te informeren over de mogelijkheden van hoogrendementsbeglazing en daarnaast ook betere voorwaarden te bedingen bij de aannemers en leveranciers. In het totaal werden in kader van deze samenaankoop 303 woningen in de Kempen voorzien van nieuwe hoogrendementsbeglazing.

In de winter van 2014-2015 startte het duurzaamheidsteam, samen met 25 gemeenten, met een samenaankoop voor sanering van oude stookolietanks, de zogenaamde Tankslag. Uit de online inschrijvingen blijkt nu al dat 850 gezinnen zullen deelnemen. De sanering van stookolietanks zal in de loop van 2015 plaatsvinden.

De acties gebeuren telkens in 5 clusters met deelnemende gemeenten. Per cluster worden infoavonden georganiseerd en wordt onder geïnteresseerde burgers een stuurgroep samengesteld die de ontvangen offertes beoordeelt en komen de gekozen aannemers zichzelf voorstellen aan het publiek.

4.6.1.4 Behaag onze Kempen

In het najaar organiseerde IMD samen met de plaatselijke natuurverenigingen (afdelingen van Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming (JNM), Natuurpunt vzw en Velt vzw) en 26 geïnteresseerde gemeenten voor de 20ste keer de actie 'Behaag onze Kempen!'. Via de actie worden enkele gezamenlijke natuurdoelstellingen van natuurverenigingen en gemeenten nagestreefd. Sensibilisatie rond het belang van streekeigen bomen en struiken is hierbij het belangrijkste streven, met de nadruk op aanplanting van gemengde hagen en houtkanten en meer natuurvriendelijke tuinen. Promotie gebeurt via verschillende kanalen, waaronder de gemeentelijke infobladen, de IOK-website, de intergemeentelijke duurzaamheidskrant en een infostand op Prominant. Het aanbod bestaat uit hoogkwalitatief plantgoed van streekeigen bomen en struiken, aangevuld met een aantal oude en streekeigen variëteiten van fruitbomen en klein fruit. De opbrengst van de actie gaat naar reservatenfondsen voor beheer en aankoop van Kempense natuurgebieden.

Het plantgoed en de steunpalen werden aangekocht via een openbare aanbesteding. Naast de prijs speelden ook andere criteria zoals de herkomst van het plantgoed en milieucriteria een rol. Waar mogelijk werd gekozen voor autochtoon plantmateriaal. De aangekochte steunpalen zijn gemaakt uit hout afkomstig uit duurzaam beheerde bossen (PEFC of FSC). Bij de keuze van de boomkweker werd rekening gehouden met milieuvriendelijke teeltwijzen.

In 2014 werd er, net zoals in de voorgaande jaren, grote nadruk gelegd op het sensibilisatieluik, onder meer door het aanbieden van gratis brochures met achtergrondinformatie, door een website met onder andere een online bestelformulier en een zoekkaart om een gemengde haag of houtkant te kiezen. Ook werden in 2014 een snoeicursus voor fruitbomen en 3 infoavonden rond ecologisch tuinieren georganiseerd.

4.6.1.5 Communicatie en informatie

Loketfunctie

In de 1ste plaats speelt IMD een belangrijke rol in de vorm van een tweedelijnsloketfunctie voor de lokale milieudiensten. Via telefoon en e-mail doen de lokale milieudiensten beroep op de multidisciplinaire expertise binnen IMD. Sinds 2010 werd ter verbetering van deze dienstverlening binnen IMD per gemeente een contactpersoon aangeduid. Op die manier heeft iedere gemeente een bepaald persoon als aanspreekpunt. De contactpersoon kan de ontwikkelingen binnen de gemeente beter opvolgen en zal waar nodig de vragen van de gemeente doorspelen aan de juiste persoon binnen IOK.

Een duidelijk aftekenende trend sinds 2011 is dat het Duurzaamheidsteam steeds meer rechtstreeks gecontacteerd wordt door de bevolking. Deze groeiende eerstelijnsloketfunctie wordt veroorzaakt door het toenemend aantal intergemeentelijke activiteiten rechtstreeks naar de bevolking (vb. energieK, samenaankopen, Behaag onze Kempen, Energie Infooter).

Halfjaarlijkse publicatie van de intergemeentelijke duurzaamheidskrant

IMD wil samen met de gemeenten de communicatie rond duurzame ontwikkeling in de Kempen naar de bevolking structureel vorm geven. Daarom werd in de vorm van een proefproject een intergemeentelijke duurzaamheidskrant uitgewerkt. Deze krant werd in 2011-2012-2013 in 5 uitgaven verspreid over de Kempen. In de loop van einde 2013–begin 2014 werd op basis van een evaluatie van het proefproject bepaald om het project in de vorm van een halfjaarlijkse intergemeentelijke uitgave verder te zetten.

Vertegenwoordiging regio op bovenlokaal niveau

Het vertegenwoordigen van de belangen van de Kempense gemeenten op provinciaal en Vlaams niveau is een taak waar IOK zich sterk toe leent. IOK vertegenwoordigt de Kempense gemeenten op o.a. het Vlinter-overleg, het Vlaams Netwerk Burgemeestersconvenant en het provinciaal overleg rond klimaatbeleid.

Vlinter is een samenwerkingsverband van de Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling. De intercommunale milieudienst van IOK is vertegenwoordigd in de werkgroepen milieu en ruimtelijke ordening. In de schoot van Vlinter wordt samen met VVSG ook nauw overlegd met CAPLO (centraal aanspreekpunt voor lokale overheden van de Vlaamse overheid). Sinds 2012 neemt IOK ook deel aan het Vlaams Netwerk Burgemeestersconvenant. Sinds 2013 werd het provinciaal overleg rond klimaatbeleid opgestart en vertaalt IOK, in de rol van erkend territoriaal coördinator Burgemeestersconvenant, in een breed partnerschap de Europese uitdagingen rond energie- en klimaatbeleid naar de regio. Binnen al deze netwerken worden praktische aspecten rond het uitbouwen van een lokaal klimaatbeleid besproken. Op die manier wordt de rol van het duurzaamheidsteam als interface tussen de lokale en hogere overheden versterkt.

Onderhouden van meer structureel overleg met de gemeenten

IOK tracht vanuit een regionale reflex aanvullend op de initiatieven van VVSG en de provincie te communiceren over belangrijke beleidsevoluties en bovengemeentelijke initiatieven van partners die opportuniteiten bieden voor uitvoering van Kempen2020. Essentieel daarbij is periodieke terugkoppeling, waarbij zowel de verzuchtingen van de gemeenten als de resultaten van het overleg kunnen teruggekoppeld worden (IOK als interface). Om die goede wisselwerking met de IMD-gemeenten te verzekeren is regelmatig overleg nodig.

In 2014 werden zowel met de milieu- en duurzaamheidsambtenaren alsook met de milieuschepenen overlegmomenten georganiseerd in samenwerking met IOK Afvalbeheer en de juridische dienst. Voor de milieu- en duurzaamheidsambtenaren vond in januari 2014 bovendien een workshop plaats, waarin nieuwe uitdagingen binnen Kempen2020 voor het lokale milieubeleid en de ondersteunende rol van IOK werden besproken.

4.6.2 Juridische dienstverlening

De juridische dienstverlening kan worden opgesplitst in dienstverlening aan de gemeenten enerzijds en interne adviesverlening aan bestuursorganen, directie en diensten anderzijds. Deze dienstverlening wordt uitgeoefend door 7 juristen met specialisatie in het administratief recht in het algemeen, milieu- en ruimtelijk orderingsrecht in het bijzonder. Daarnaast maakt ook de milieucoördinator (ingenieur met specialisatie milieu) en een stedenbouwkundig specialist deel uit van deze dienst en wordt de dienst ondersteund door een administratief medewerkster.

4.6.2.1 Juridische dienstverlening aan de gemeenten

Beschrijving van het takenpakket

De deelnemers maken, naast het traditionele uitgebreide takenpakket van de milieudienst, gebruik van de juridische dienstverlening. Al enkele jaren wordt een belangrijke toename vastgesteld van de gemeentelijke bevragingen van de dienst inzake andere dan louter milieudossiers. Vooral ruimtelijke orderingsdossiers en algemeen administratiefrechtelijke vragen die rechtstreeks verband houden met de gemeentelijke beleidsdomeinen nemen in frequentie toe. De deelnemers aan IMD kunnen in het kader van de IMD-structuur een beroep doen op de juridische dienst van IOK zowel voor de (telefonische) vraagbaakfunctie als voor de opmaak van schriftelijke juridische adviezen.

De medebewindstaken die aan de gemeentelijke sector worden toevertrouwd, worden niet alleen veel groter, maar tevens zeer complex. Vooral de interactie tussen de verschillende soorten wetgeving met een gemeentelijke inslag blijkt bij gebrek aan een efficiënte en volwaardige ondersteuning voor een juridisch kluwen te zorgen.

De laatste jaren is vooral de dienstverlening inzake ruimtelijke ordening in een stroomversnelling terechtgekomen. De gewijzigde regelgeving is hier niet vreemd aan. Binnen de juridische dienst is het externe takenpakket van 1 van de juristen in grote mate ingenomen door ruimtelijke orderingsdossiers.

Naast deze evolutie is de belangrijke toename in het kader van betwistingen rond overheidsopdrachten kenmerkend voor 2014. De vernieuwing van de regelgeving die in volle gang is zorgt voor de noodzaak aan juridische ondersteuning. Anderzijds wordt vastgesteld dat ook in deze sector gemeenten meer en meer geconfronteerd worden met bezwaren en rechtsingang.

Naast gemeenterecht en juridische milieu- en ruimtelijke orderingsdossiers, wordt de sector overheidsopdrachten een belangrijk onderdeel van het takenpakket van de juridische dienst. Verwacht wordt dat dit onderdeel alleen maar in belang zal toenemen.

In 2014 nam ook de bevraging rond verbintenissenrecht en ambtenarenrecht toe.

Deze verruimde dienstverlening biedt vele opportuniteiten voor de gemeenten, maar vereist binnen de dienst een aangepaste personeelsbezetting.

In 2014 werden 835 externe dossiers opgemaakt, hieronder begrepen de adviezen verstrekt in het kader van de pijler milieu van IMD. Daarnaast is ook de vraagbaakfunctie van deze dienst erg belangrijk. Het merendeel van de probleemstellingen wordt immers telefonisch beantwoord. Het takenpakket van de juridische dienstverlening aan de gemeenten kan samenvattend in 3 pijlers worden onderverdeeld.

Juridische dienstverlening in gemeentelijke beleidsdomeinen

Een permanent beschikbaar adviesorgaan inzake het beleidsdomein van de gemeenten vormt het uitgangspunt en ook het kader van het takenpakket van de juridische dienstverlening. De ondersteuning is vaak gericht op de taken in het medebewind dat door de hogere overheden aan de gemeenten wordt toevertrouwd.

Zo beschikken de leden van het team over aanvullende opleidingen en/of bijzondere expertise inzake administratief recht in het algemeen, milieuwetgeving, ruimtelijke ordening en planning, overheidsopdrachten, bevoegdheid en organieke werking lokale besturen in het bijzonder.

In de praktijk wordt binnen het team van de juristen ook gestreefd naar gespecialiseerde taakverdeling binnen de dienst.

Het gunstige synergie-effect van deze vorm van samenwerking zit niet enkel vervat in de kostenverdeling, maar ook in de gezamenlijk verworven expertise.

De opgedane kennis rond complexe dossiers in een bepaalde gemeente komt vaak opnieuw aan bod bij de behandeling van dossiers in andere gemeenten.

De gebundelde kennis wordt ook gehanteerd ten behoeve van de ondersteuning van de Conferentie van Kempense burgemeesters, de conferenties van gemeentesecretarissen en de werkgroepen van milieu- en stedenbouwkundige ambtenaren.

Hoe dan ook wordt binnen de lokale besturen de laatste jaren meer dan vroeger de noodzaak gevoeld van een permanente juridische ondersteuning bij de opmaak van notulen, het voeren van overheidsopdrachten, het beoordelen van vergunningsaanvragen ...

Met de oprichting van deze intergemeentelijke adviesstructuur als een 'in house' orgaan van de gemeenten, wordt getracht hieraan tegemoet te komen.

Vlarem milieuvergunningaanvraagdossiers

Sinds 1992 wordt vanuit een multidisciplinaire (juridische en technische) benadering een integrale adviesverlening aangeboden inzake complexe Vlarem-dossiers. Sinds 1992 wordt van deze dienstverlening op een constante wijze gebruik gemaakt.

Toenemende wetgeving in aanverwante sectoren (natuurbehoudsdecreet, integraal waterbeheer, mestdecreet, bodemdecreet, afvalstoffendecreet, ruimtelijke ordening, e.a.) heeft tot gevolg dat de beoordeling van milieuvergunningaanvragen voor een aantal inrichtingen voortdurend complexer wordt.

Binnen de intercommunale milieudienst vraagt de beoordeling van milieuvergunningen dan ook steeds meer een interdisciplinaire aanpak.

Naast een milieutechnische en juridische beoordeling wint de beoordeling van de ruimtelijke impact van een aangevraagde inrichting aan belang. Het verlenen van advies omtrent de meer complexe milieuvergunningsaanvragen lijkt in de toekomst te zullen toenemen.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat gemeentelijke milieudiensten bij het langdurig onbeschikbaar zijn van personeel of personeelwissels tijdelijk ook nood kunnen hebben aan advies omtrent standaardvergunningsprocedures en de meer courante aanvragen. De ondersteuning die hiervoor aan de gemeenten wordt aangeboden, blijft noodzakelijk.

In 2014 werden 175 milieuvergunningsaanvragen en natuurvergunningsaanvragen behandeld.

Daarnaast werden er nog 46 dossiers inzake milieuhygiënereglementering en bodemsanering opgemaakt.

Stedenbouwkundige vergunningsaanvragen

In het licht van de ontvoogding van de gemeenten werd in 2008 gestart met een multidisciplinaire en integrale dienstverlening inzake complexe stedenbouwkundige aanvraagdossiers.

De ontvoogding betekent dat de gemeente autonoom stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen kan afleveren zonder het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar (vroeger gemachtigde ambtenaar).

Om de gemeenten bij te staan bij het autonoom behandelen van de stedenbouwkundige vergunningsaanvragen en verkavelingsaanvragen werd deze specifieke dienstverlening opgestart, waarbij een nauwe samenwerking tussen een jurist en een stedenbouwkundig specialist leidt tot een volwaardig juridisch-technisch stedenbouwkundig advies.

4.6.2.2 Interne juridische dienstverlening

Het dossieroverzicht van de interne juridische dienstverlening van 2014 maakt duidelijk dat deze vorm van adviesverlening ook binnen IOK als een noodzaak wordt aangevoeld. Naast de betrokkenheid bij de grotere dossiers bestaat er eveneens een veelvuldig geconsulteerde vraagbaakfunctie. Uit het overzicht blijkt dat de vraagstelling zeer verscheiden is en dat de dienstverlening tegemoet komt aan alle IOK-diensten.

Zo werden in 2014 205 interne juridische dossiers opgemaakt. In het kader van het milieucoördinatorschap werden daarenboven 57 dossiers geopend.

Daarnaast vormen ook de verslaggeving van het directiecomité en de raad van bestuur en de opvolging van de wettelijke en statutaire bepalingen rond de organisatie en structuur van IOK en IOK Afvalbeheer, belangrijke onderdelen van het takenpakket.

4.6.2.3 Schematisch overzicht dossiers 2014

Tabel 21

	Aantal dossiers
Juridische dossiers gemeenten	835
Juridische dossiers IOK	205
Milieuvergunningsaanvragen	175
Milieucoördinatorschap	57
Milieuhygiënereglementering	46
Totaal	1.318

4.6.2.4 Conferentie van Kempense Burgemeesters

Ook in 2014 voerde IOK, zoals de voorgaande jaren, het secretariaat van de Conferentie van Kempense Burgemeesters. Deze vergadering wil tussen de burgemeesters, behorende tot de Antwerpse Kempen, op een gestructureerde wijze overleg en informatie-uitwisseling mogelijk maken over gemeenschappelijke projecten of problemen.

Zoals de voorgaande jaren werden een aantal probleemstellingen die alle gemeenten aanbelangen besproken en bestudeerd. Zo werd in 2014 onder meer aandacht besteed aan de informatieveiligheid, conformiteitsattesten, kerkpatrimonium, geluidsnormen, elektriciteitschaarste,

nieuwe treinregeling van en naar de Kempen, drughulpverlening, aanrijtijden van wegpolitie, hypotheekstelling bij bouw misdrijven.

4.6.2.5 Interlokale vereniging milieuhandhaving

Op 8 juni 2012 is de interlokale vereniging milieuhandhaving Kempen officieel opgericht, waarbij invulling wordt gegeven aan de decretale verplichtingen van het milieuhandhavingsdecreet. De interlokale vereniging is een overlegorgaan waarin 17 gemeenten, 7 politiezones en IOK vertegenwoordigd zijn.

Op vraag van het overlegorgaan worden binnen IOK 2 milieutoezichthouders ingezet. Er werd gekozen voor een multidisciplinair team, waarbij een technisch geschoolde en een juriste wordt ingezet en waarbij de nodige administratieve ondersteuning wordt voorzien.

Ook deze dienstverlening is, zoals de juridische en technische adviesverlening van IMD, gebaseerd op het principe van kostendelend verlengstuk van de gemeenten, waarbij de gemeenten overgaan tot het gezamenlijk aanwerven van personeel om hun decretale verplichtingen in het kader van het medebewind uit te voeren.

In 2014 zijn er binnen de interlokale vereniging voor milieuhandhaving Kempen 72 dossiers behandeld, gaande van het in 1ste instantie opmaken en versturen van aanmaningen tot het effectief opstellen van een proces-verbaal.

4.6.2.6 Groepsaankopen

Op verzoek van de bij IOK aangesloten gemeenten, wordt sinds 2014 een nieuwe dienstverlening aangeboden door IOK, namelijk het faciliteren en organiseren van groepsaankopen.

IOK treedt hierbij in hoofdzaak op als Opdrachtcentrale. Besturen die deelnemen aan de Opdrachtcentrale zijn zelf vrijgesteld van het voeren van een overheidsopdrachtenprocedure. Groepsaankopen bieden o.a. schaalvoordelen en efficiëntiewinsten. De afspraken en praktische werking werden geformaliseerd in een 'samenwerkingsovereenkomst groepsaankopen', gesloten tussen IOK en elke deelnemende gemeente.

In 2014 werden twee proefprojecten opgestart, waarvan de dienstverlening van IOK gratis was. Ten eerste werd een groepsaankoop georganiseerd aangaande de uitgifte van maaltijdcheques, waaraan 54 lokale Kempische besturen deelnamen en zo grote besparingen wisten te realiseren. IOK trad hierbij op als Opdrachtcentrale. Het tweede proefproject betreft een nog lopende groepsaankoop van Achtkant betreffende de technische controles in gebouwen, installaties en aan machines, en het nazicht en onderhoud van de brandblusmiddelen. IOK ondersteunt deze gemeenten bij de organisatie van deze groepsaankoop. Dit groepsaankooptraject kan tevens voor de overige gemeenten binnen het werkingsgebied van IOK worden aangeboden in 2015, afhankelijk van de resultaten.

4.7 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

4.7.1 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW)

4.7.1.1 Algemeen

In toepassing van de wet op het welzijn opereert de Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW) voor elk van de aangesloten besturen als de interne preventieadviseur. In samenwerking met de externe preventiediensten waarbij de besturen respectievelijk zijn aangesloten, staat deze elk bestuur bij in zijn opdracht als werkgever om het welzijn van zijn werknemers te behartigen.

De taken en opdrachten zijn reglementair bepaald en behelzen volgende werkkerreinen:

- de veiligheid en gezondheid van de werknemer op het werk;
- de aanpassing van het werk aan de mens;
- de omgevingsfactoren op de arbeidspost, de milieuaspecten inclusief.

Aan de externe preventiedienst worden volgende opdrachten toevertrouwd:

- gezondheidstoezicht vanwege de arbeidsgeneesheer;
- psychosociale risico's.

Deze taakverdeling is vastgelegd in een bij wetgeving voorzien identificatiedocument.

Binnen een algemene beleidsvisie, wordt een welzijnszorgsysteem uitgewerkt. Hierin krijgen de respectieve actoren een actieve rol toebedeeld:

- het bestuur zet de bakens uit en legt doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en middelen vast in een globaal preventieplan met de duurtijd van een legislatuur (2014-2019). Jaarlijks wordt de uitvoering ervan geconcretiseerd en geactualiseerd door middel van een actieplan;
- de hiërarchie zorgt voor de realisatie en waakt erover dat het plan doelmatig is, aangepast aan de eigen noden en specifieke risico's;
- het overlegcomité volgt het proces mee op en draagt er constructief toe bij;
- de preventieadviseur initieert en begeleidt het gehele proces en staat alle actoren adviserend en ondersteunend bij.

In 2014 maakte de dienst haar 23ste werkjaar rond.

4.7.1.2 Vergunning

De toelating tot de oprichting van deze gemeenschappelijke interne dienst werd verkregen door het Koninklijk Besluit van vergunning nr. HUA/2332/N/163F/D d.d. 15 december 2004 (laatste aanpassing: KB van 21 augustus 2009). Dit besluit bepaalt tevens de omvang en werking van de dienst.

Momenteel lopen er nog volgende aanvragen tot formele uitbreiding van de vergunning:

- sinds september 2010: aansluiting van het AZ St.-Elisabeth Herentals vzw en het CC de Warande APB;
- sinds februari 2013: aansluiting van de gemeente en het OCMW van Nijlen;
- sinds december 2013: aansluiting van het OCMW van Turnhout.

4.7.1.3 Wezen van kostendelende vereniging

Deze dienst functioneert als een kostendelend verlengstuk/vereniging, wat inhoudt dat de deelnemende besturen in de schoot van IOK en samen met IOK gezamenlijk expertise verwerven en dus de facto gemeenschappelijk gekwalificeerd personeel aanwerven. Deze vereniging opereert zonder rechtspersoonlijkheid in de schoot van IOK, maar vormt wel een eigen afzonderlijke 'in house' entiteit met een andere deelnemersstructuur dan IOK en met een eigen boekhouding.

Deze expertise, aangeworven binnen een samenwerkingsverband, biedt belangrijke voordelen inzake schaalvergroting en synergie. Gelet op het wezen van het kostendelende verlengstuk en conform de bepalingen van het K.B. van vergunning, wordt geen prijs per prestatie voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het aantal werknemers (voltijdsequivalenten) opgedeeld volgens functieomschrijving. De bijdrage van de besturen is beperkt tot de terugbetaling

van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd. Op die manier vormt het kostendelend verlengstuk/vereniging een 'in house' orgaan van de deelnemende besturen, statutair verankerd op basis van het principe van wederzijdse exclusiviteit.

4.7.1.4 Omvang werkingsgebied

De GiD PBW is, vanaf 01/01/2014 (na toetreding van het OCMW van Turnhout), de interne preventiedienst voor 71 openbare besturen. Binnen het werkingsgebied van IOK zijn er nog 2 lokale openbare besturen die een eigen interne preventiedienst organiseren. Daarnaast maken ook samenwerkingsverbanden van gemeenten, OCMW's en een autonoom provinciebedrijf deel uit van dit initiatief.

Bijkomend verruimde de GiD PBW haar dienstverlening tot:

- IVA's en EVA's (interne en externe verzelfstandigde agentschappen);
- verenigingen en vzw's onderworpen aan het decreet van 19.12.2008 op de OCMW's.

Zo kunnen 10.199 voltijdsequivalente werknemers (of 15.483 personen) binnen de aangesloten besturen via deze dienst beroep doen op een eigen interne preventieadviseur.

Vanaf 1 januari 2015 verenigen zich alle gemeentelijke brandweerkorpsen in 2 autonome hulpverleningszones die voor hun interne preventiedienst eveneens beroep zullen doen op de GiD PBW.

4.7.1.5 Personeelsbestand

De personeelsinvulling houdt, conform de voorwaarden zoals opgenomen in het Koninklijk Besluit van vergunning, gelijke tred met het aantal personeelsleden op de aangesloten besturen (1 preventieadviseur per 1000 voltijdsequivalenten).

De personeelsploeg wordt nu gevormd door:

- 1 preventieadviseur / diensthoofd - niveau 1 veiligheidskunde;
- 1 preventieadviseur / adjunct-diensthoofd - niveau 1 veiligheidskunde;
- 8 preventieadviseurs - niveau 2 veiligheidskunde;
- 1 secretariaatsmedewerkster - niveau 3 veiligheidskunde.

In de loop van 2014 verlieten 3 preventieadviseurs de dienst. Niettegenstaande er zo snel als mogelijk in hun vervanging werd voorzien, moest er tijdelijk een periode van aangepaste (verminderde) dienstverlening worden ingesteld. Tevens werd met externe expertise een begeleidingstraject opgestart om de werkbeleving in kaart te brengen en de nodige bijstellingen voor te stellen.

Om de expertise van de preventieadviseurs op peil te houden en invulling te geven aan de wettelijke opdracht tot bijscholing, werden 179 uren opleiding gevolgd.

4.7.1.6 Bestuursorganen

Voor gemeenschappelijke aangelegenheden en om de nodige coördinatie te verwezenlijken, is er een beheerscomité dat 1-maal per jaar vergadert. Dit beheerscomité is samengesteld uit 1 afgevaardigde per aangesloten bestuur, afgevaardigden van de representatieve vakbonden (gewestelijke secretarissen) en een inspecteur van de FOD Waso (toezichhoudende overheid). Het vergaderde op 29 april 2014. Mevrouw Tine Gielis, burgemeester gemeente Laakdal, is voorzitter.

Dit orgaan is bevoegd voor:

- financiële zaken betreffende beheer en administratieve organisatie van GiD PBW;
- het algemene voorkomingbeleid en de ervoor nodige middelen;
- aanwijzing, vervanging, verwijdering van een lid van GiD PBW;
- voorstel toetreding/definitieve toetreding van nieuwe besturen;
- uitsluiting van een bestuur;
- ontbinding van de GiD PBW.

Om een vlotte werking mogelijk te maken werd binnen dit comité een dagelijks bestuur aangesteld dat in 2014 op volgende data vergaderde:

- 13 maart
- 4 september

- 16 oktober
- 4 december

4.7.1.7 Activiteiten

Volgende cijfergegevens hebben betrekking op het gehele werkjaar 2014 en zijn indicatief te interpreteren. Ze geven immers geen informatie over de omvang en impact van de diverse activiteiten. De beschikbare tijdsinzet verdeelt zich over de besturen in functie van hun grootte en de risico's die specifieke personeelsgroepen inhouden. Die verhouding is dezelfde als deze die de verdeling van de werkingskosten van de dienst over de besturen bepaalt:

- de jaarverslagen 2013 werden voor elk bestuur afzonderlijk en voor de dienst in zijn geheel opgesteld en aan de bevoegde inspectiediensten overgemaakt. Wegens vertraging in het verkrijgen van de informatie, kon het algemeen jaarverslag pas in september worden gefinaliseerd;
- er waren 246 activiteiten voor het opstellen en mee opvolgen van de globale preventieplannen en jaarlijkse actieplannen;
- er gebeurden 227 prestaties naar aanleiding van arbeidsongevallen. Hierbij werden oorzaken vastgesteld om gepaste preventiemaatregelen te adviseren. Voor 10 ongevallen, die voldoen aan de definitie van ernstig ongeval, werd ten behoeve van de inspectie een omstandig verslag opgemaakt;
- er waren 198 activiteiten betreffende voorbereiding, bijwonen en nazorg voor comités PBW en basisoverlegcomités;
- er werden 764 onderzoeken uitgevoerd waarbij een advies werd opgesteld ten behoeve van het bestuur;
- er werden 1.333 werkbezoeken of schouwingen uitgevoerd;
- er werden 641 activiteiten verricht in toepassing van het voorkomingbeleid (onderzoeken en adviezen betreffende aankopen of huur - indienststellingen);
- er verscheen 1 informatiekraant met duiding voor bestuurders en hiërarchie.

De GiD PBW neemt deel aan werkgroepen om vanuit een breder werkveld te komen tot informatie-uitwisseling en een eenvormiger interpretatie en aanpak van wettelijke taken en opdrachten:

- VVSG-werkgroep preventieadviseurs: hieraan nemen preventieadviseurs deel van intercommunales, centrumsteden en politiezones. In dit forum kwam het handboek welzijn op het werk voor lokale openbare besturen tot stand en wordt dit nog steeds verder uitgebreid en geactualiseerd. Het is volgens de methodieken die in dit werk zijn opgenomen dat bij de aangesloten besturen het welzijnsbeleid wordt uitgebouwd. In 2014 kwam deze werkgroep 3- maal bij elkaar waaraan de dienst 2-maal participeerde;
- politiewerkgroep welzijn: dit is een samenwerkingsverband tussen preventieadviseurs van intercommunales, preventieadviseurs van de federale politie en deskundige commissarissen uit de politiezones. Gemeenschappelijke welzijnsaspecten, specifiek voor politie, worden hier behandeld. In 2014 kwam deze werkgroep 2-maal bij elkaar.

4.7.1.8 Troeven

De gemeenschappelijke organisatie van de interne preventiedienst maakt het mogelijk om gekwalificeerd personeel voltijds ter beschikking te stellen. Hierdoor wordt kennis gebundeld en specifieke ervaring binnen de openbare sector opgebouwd. Door de unieke positie van de preventieadviseur ten aanzien van bestuur, hiërarchie en personeel is zijn onafhankelijkheid eenduidig en door iedereen erkend. De preventieadviseur opereert niet vanuit een eiland. Hij kan immers terugvallen op een groep van collega's om meningen te toetsen en inzichten uit te wisselen. De GiD PBW onderhoudt contacten met externe organisaties en heeft een respectabele draagkracht en enige uitstraling om mee invloed uit te oefenen op de globale welzijnsaanpak binnen de sector.

4.7.2 Cel veiligheid spelterreinen

4.7.2.1 Algemeen

Deze cel startte haar 13de werkjaar. Ze kwam tot stand in uitvoering van het Koninklijk Besluit van 28 maart 2001 betreffende de uitbating van spelterreinen.

De aangesloten besturen worden met volgend takenpakket door deze dienst ondersteund:

- uitvoeren jaarlijkse grondige controle;

- begeleiden bij opstellen onderhouds- en inspectieschema's door eigen personeel;
- ondersteuning bij het instellen en bijhouden van een logboek;
- onderzoek (na melding) van ernstige incidenten en ongevallen;
- begeleiden bij ontwerpen van nieuwe speelterreinen met opstellen van een risicoanalyse;
- begeleiden bij opstellen bestekken voor aankoop van nieuwe speeltoestellen;
- in dienst stellen nieuwe speeltoestellen en speelterreinen;
- opstellen van risicoanalyse voor éénmalige, tijdelijke speelterreinen.

4.7.2.2 Wezen van kostendelende vereniging.

Ook deze dienstverlening is als 'in house' orgaan van de gemeenten opgebouwd vanuit de modaliteiten en principes van kostendelend verlengstuk/vereniging, waarbij een gezamenlijk aangeworven personeelslid de gemeentelijke belangen waarneemt. Gelet op het wezen van het kostendelend verlengstuk wordt geen prijs per prestatie voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het aantal speelterreinen en speeleenheden. De bijdrage van de besturen is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd.

4.7.2.3 Omvang werkingsgebied

Er maken 20 gemeentebesturen (voor 5 gemeenten ook het OCMW) deel uit van het samenwerkingsverband. Deze besturen beheren in hun totaliteit 3.468 speeltuigen (bij gecombineerde speeltoestellen wordt elke relevante speel functie als een apart speeltoestel beschouwd), verdeeld over 632 speelterreinen.

4.7.2.4 Personeelsbestand

Het personeelsbestand is afgestemd op het werkvolume van de periodiek weerkerende taken. Het organigram is als volgt samengesteld:

- 1 veiligheidsdeskundige - specifieke scholing veiligheid speelterreinen - niveau 2 veiligheidskunde;
- 1/5 secretariaat.

4.7.2.5 Activiteiten

De jaarlijkse inspecties werden binnen de voorziene termijnen afgerond. De bevindingen werden telkens met de plaatselijke contactpersonen doorgenomen en resulteerden in een gedetailleerde verslaggeving.

Daarnaast kan worden vermeld dat er:

- 13 adviezen werden gegeven rond specifieke items;
- 44 besprekingen waren over lopende dossiers;
- 30 nieuwe speeltoestellen in dienst werden gesteld;
- voor 17 nieuwe speelterreinen of herinrichting van bestaande speelterreinen een risicoanalyse werd uitgevoerd;
- er op aanvraag 5 extra controles werden uitgevoerd;
- bijstand werd verleend bij het ontwerp van 4 speelterreinen.

4.7.2.6 Opleiding

Om zijn specifieke expertise te actualiseren met de laatste nieuwe kennis en inzichten volgde de veiligheidsdeskundige de opleiding die door de sector in 2014 werd georganiseerd.

4.8 Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing – kostendelend verlengstuk ICG

4.8.1 Gebruik schietstand

Tijdens het dienstjaar 2014 werd door politiemensen 1.992-maal deelgenomen aan de schiettrainingen. Tijdens deze trainingen van het politiepersoneel en huurders van het ICG werden

216.573 patronen afgevuurd. Hierdoor komt het totaal aan geschoten patronen van 1996 tot op heden op 3.966.567 patronen.

4.8.2 Vergaderlocatie

Het beheerscomité van het ICG vergaderde in 2014, 3-maal in het ICG.

De officieren vergaderde in 2014, 3-maal in het ICG.

HRM PZ Kempen NoordOost vergaderde in 2014, 1-maal.

Er vonden eveneens verschillende cursussen plaats waaronder:

- Training Arrestatie Eenheid Turnhout (AET)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Balen-Dessel-Mol (1x)-(1x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Regio Turnhout (1x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Kempen Noordoost (1x)-(1x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Geel-Laakdal-Meerhout (1x)-(9x)
- Bijscholing AMOK PZ Geel-Laakdal-Meerhout (1x)
- Theorie opleiding prioritair rijden ARRO Turnhout (5x)
- Teamdag Specialisten GWB dwang met vuurwapen Lokale politie (1x)

4.8.3 Verhuur

In de loop van het jaar werd de schietstand verhuurd aan volgende instanties:

- Federale Politie Turnhout
- Douane Antwerpen
- Douane Turnhout
- Agentschap Natuur en Bos Provincie Antwerpen
- Pz Neteland omscholing naar pistool (Glock) (2X)

In totaal namen van deze instanties 1.312 personen aan de opleidingen deel. Er werden 60.393 patronen geschoten.

Tabel 22

Instantie	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal afgevuurde patronen
CSD Turnhout	10	102	6.430
FGP Turnhout	15	273	9.871
Agentschap natuur en Bos*	2	22	700
Douane Antwerpen	21	584	31.962
Douane Turnhout	6,5	127	9000
PZ Neteland	2	20	4000

* Hierbij wordt steeds beroep gedaan op monitoren van de verschillende politiezones

4.9 Intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand

Het decreet betreffende het grond- en pandenbeleid legt elke gemeente op om een register van leegstaande gebouwen en woningen bij te houden. De opmaak en opbouw van dit leegstandsregister kan overgedragen worden aan een intergemeentelijke administratieve eenheid.

In 2010 beslisten 12 gemeenten (Arendonk, Baarle-Hertog, Geel, Herselt, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Olen, Ravels, Rijkevorsel, Vorselaar en Westerlo) beroep te doen op IOK voor de intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand. In de loop van 2011 traden ook Heist-op-den-Berg en Retie toe tot deze dienstverlening.

Op basis van de vermoedenslijsten die door de gemeenten overgemaakt worden, doet een personeelslid van IOK³ de nodige administratieve en materiële vaststellingen. Verder staat IOK ook

³ IOK heeft hiertoe de onderzoeks-, controle- en vaststellingsbevoegdheden gedelegeerd aan de persoon in kwestie. De nodige beslissingen worden genomen door het directiecomité.

in voor de behandeling van ingediende beroepen en aanvragen tot schrapping uit het register. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met de juridische dienst van IOK.

In 2014 werden er voor 277 panden administratieve aktes verzonden en werden er 133 beroepen en 69 schrappingsverzoeken behandeld.

5 Studiedienst

5.1 Beleidsplanning

In 2013 werd het beleidsplan van IOK voor de nieuwe legislatuur 2013-2018 opgemaakt. Kaderend binnen dit meerjarenplan wordt jaarlijks een ondernemingsplan opgemaakt met acties voor het komende jaar.

5.2 RESOC Kempen

RESOC staat voor Regionaal Sociaal-Economisch Overlegcomité. RESOC is een overlegorgaan inzake sociaal-economische streekontwikkeling tussen werknemer- en werkgeversorganisaties en lokale besturen (gemeenten en provincie). De instantie staat in voor het verstrekken van adviezen met betrekking tot het te voeren economisch beleid en het werkgelegenheidsbeleid.

RESOC Kempen maakt deel uit van het Erkend Regionaal Samenwerkingsverband (ERSV) provincie Antwerpen.

5.2.1 Samenstelling delegatie lokale besturen

In RESOC Kempen nemen de lokale besturen een belangrijke plaats in via volgende vertegenwoordigers:

Effectief:

1. Michel Meeus, lid directiecomité IOK
2. Fons Michiels, voorzitter Welzijnszorg Kempen
3. Luc Hermans, schepen Turnhout
4. Jan Peeters, burgemeester Herentals
5. Frank Wilrycx, burgemeester Merksplas

Plaatsvervangers:

6. Johan Leysen, voorzitter IOK
7. Eric Nysmans, directeur Welzijnszorg Kempen
8. Peter Segers, schepen Turnhout
9. Kris Van Dijck, burgemeester Dessel
10. Patrick Geuens, burgemeester Retie

Deze vertegenwoordigers zijn aangeduid door IOK, Welzijnszorg Kempen, de Conferentie van Kempense Burgemeesters en de stad Turnhout.

IOK is ook toegevoegd als adviserend lid en wordt vertegenwoordigd door directeur-voorzitter directieteam Kris Vreys en stafmedewerkster studiedienst Nancy Peeters.

Als vertegenwoordiger van IOK is Michel Meeus ook voorzitter van RESOC Kempen en vertegenwoordigt hij eveneens RESOC Kempen in ERSV provincie Antwerpen.

In de loop van 2014 vergaderde de plenaire vergadering 5 maal.

5.2.2 Opvolging streekpact

De belangrijkste taak van RESOC Kempen bestaat uit het opmaken van een streekpact.

In 2013 werd het streekpact 2013-2018 opgemaakt, ondertussen het 3de streekpact voor het arrondissement Turnhout. Het kwam tot stand op basis van co-creatie: het resultaat van een brede samenwerking, een intens proces van heel wat consultatiemomenten, gesprekken en workshops met relevante actoren.

In het streekpact 2013-2018 zijn er onder het motto 'kansen creëren, krachten bundelen' voor 5 speerpunten visies, doelstellingen en acties uitgewerkt:

1. Ondernemen, innoveren en internationaliseren
2. Leren en werken in eigen streek
3. Ruimte om te ondernemen in een vlot bereikbare regio
4. Welzijn en zorg voor elke Kempenaar
5. Groene en duurzame Kempen

IOK was samen met de provincie Antwerpen penhouder voor het hoofdstuk 'Ruimte om te ondernemen in een vlot bereikbare regio'. Daarnaast leverde zij ook een belangrijke bijdrage aan het hoofdstuk 'Groene en duurzame Kempen' en participeerde zij aan heel wat consultatiemomenten m.b.t. de overige hoofdstukken.

De Antwerpse provincieraad en alle gemeenteraden uit het arrondissement Turnhout bekrachtigden het Streekpact 2013-2018. De stad Hoogstraten en de gemeenten Retie, Westerlo, Oud-Turnhout en Dessel maakten gebruik van de mogelijkheid om bijkomende bemerkingen te formuleren bij het visiedocument.

Per speerpunt werden gedetailleerde actieplannen opgemaakt om het Streekpact tot uitvoering te brengen. In 2014 werden deze actieplannen van nabij opgevolgd en de voortgang van de acties geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

5.3 Lokaal woonbeleid – Kempens Woonplatform

Op basis van het Vlaamse subsidiekader d.d. 21 september 2007 ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid, ging in november 2009 het project Kempens Woonplatform van start. Begin 2014 oordeelde de minister dat de gevraagde bijsturing werd doorgevoerd in elk van de 25 deelnemende gemeenten en werd het project verlengd voor een periode van 18 maanden.

De voorbije maanden werden de voorbereidingen opgestart voor het subsidiedossier dat in het voorjaar van 2015 ingediend zal worden voor een verlenging van het project met 3 jaar. In het najaar van 2014 beslisten 22 gemeenten om verder deel te nemen aan het project Kempens Woonplatform.

Het team van Kempens Woonplatform heeft zich de voorbije jaren verder verdiept in woongerelateerde thema's en biedt zo een tweedelijns-ondersteuning aan de huisvestingsambtenaren en/of ambtenaren van de bouwdienst van de 25 deelnemende gemeenten. Deze gemeenten kunnen rekenen op een vast aanspreekpunt bij Kempens Woonplatform. Voor de effectieve uitvoering van bepaalde activiteiten van Kempens Woonplatform wordt nauw samengewerkt met de multidisciplinaire expertise die aanwezig is binnen IOK.

In 2014 spitste de werking van het Kempens Woonplatform zich toe op volgende pijlers:

- Een gemeentelijke beleidsvisie ontwikkelen op het vlak van wonen
  - Er werd verder uitvoering gegeven aan de acties van de gemeentelijke woonplannen;
  - Daarnaast werd ondersteuning geboden aan de betrokken ambtenaren via algemene mailings, gemeentespecifieke mailings en een 3-tal bijeenkomsten;
  - De voorbereidingen werden getroffen voor de studienamiddag 'Anders wonen in de toekomst' die begin 2015 georganiseerd wordt in samenwerking met Welzijnszorg Kempen.
- Het lokaal woonoverleg organiseren
  - Het lokaal woonoverleg kwam gemiddeld 3 keer samen tijdens het 5de werkingsjaar. Daarnaast zaten de betrokkenen van gemeente en OCMW nog verschillende keren samen in functie van het uitvoeren van het actieplan, besprekingen in het kader van het decreet grond- en pandenbeleid ...
  - Het kaderbesluit sociale huur biedt gemeenten de mogelijkheid lokale accenten te leggen in het toewijzingsbeleid van sociale huurwoningen. Ook in 2014 ondersteunde Kempens Woonplatform diverse gemeenten bij het opmaken of aanpassen van een lokaal toewijzingsreglement.
- Gestructureerde basisinformatie inzake huisvesting aanbieden aan de inwoners
  - De gemeentelijke ambtenaren en de medewerkers van het OCMW vervullen een belangrijke taak in het aanbieden van woongerelateerde informatie aan de inwoners. Ter ondersteuning van het uitgebouwde aanspreekpunt wonen werden de loketmedewerkers in 2014 opnieuw samengebracht en werd de productcatalogus geactualiseerd;

- De website van het Kempens Woonplatform werd geactualiseerd en er werden op regelmatige basis artikels rond wonen uitgewerkt, welke opgenomen werden in de gemeentelijke infobladen en/of op de gemeentelijke websites;
- In 2014 werden diverse infomomenten (infosessies, woonbeurs, energiebeurs ...) georganiseerd die telkens op een goede opkomst konden rekenen.
- Taken uitvoeren gericht op de verbetering van de kwaliteit van het patrimonium
  - Tijdens het voorbije jaar werd voerde elke gemeente de wettelijke procedures uit inzake woningkwaliteit (het ongeschikt- en onbewoonbaar verklaren van woningen, overbewoning, verwaarlozing ...). Vanuit Kempens Woonplatform werd ondersteuning geboden bij de vooronderzoeken;
  - Daarnaast gaf elke gemeente uitvoering aan het actieplan woningkwaliteit (met onder meer infosessies verhuurders, invoeren premies, normen woningkwaliteit ...).
- Grond- en pandenbeleid met het oog op betaalbaar wonen:
  - In 2014 startten 5 gemeenten met de opmaak van het actieprogramma en keurden 5 andere gemeenten dit actieprogramma goed. De overige 15 gemeenten beschikken inmiddels over een goedgekeurd actieprogramma;
  - In het kader van de voortgangstoets bood Kempens Woonplatform het voorbije jaar enkele gemeenten ondersteuning bij de opmaak van een plan van aanpak;
  - De haalbaarheid van het opgelegde bindend sociaal objectief wordt nauwgezet opgevolgd vanuit het lokaal woonoverleg.

5.4 Lokale tewerkstelling

5.4.1 Algemene dienstverlening

Zoals de voorgaande jaren bood IOK Studiedienst in 2014 ondersteuning aan lokale besturen aangaande lokale tewerkstelling. Deze dienstverlening richt zich op verschillende luiken:

1. Verspreiden van relevante informatie
2. Ondersteuning bij projectontwikkeling
3. Uitbouwen en versterken van netwerken
4. Opvolgen fora lokale werkgelegenheid
5. Contactpunt in verband met subsidies

5.4.2 Acties

5.4.2.1 Verspreiden van relevante informatie

De studiedienst heeft relevante informatie rond het lokale tewerkstellingsbeleid verspreid via gesprekken met de gemeentebesturen, fora lokale werkgelegenheid, werkgroepen, mailings, persoonlijke contacten ... Lokale besturen en andere partners werden op de hoogte gesteld van relevante subsidieoproepen, intergemeentelijke samenwerkingsmogelijkheden rond de regierol sociale economie, samenwerkingsmogelijkheden met sociale economie, op til staande hervormingen ...

5.4.2.2 Ondersteuning bij projecten

Er werd vraaggericht gewerkt. Zo ondersteunde de studiedienst een sociale werkplaats bij het uittekenen van toekomstgerichte projecten voor lokale besturen. Daarnaast werd samen met Welzijnszorg Kempen en op vraag van een aantal lokale besturen een regionaal project uitgewerkt m.b.t. de regierol sociale economie. Deze regierol vormt 1 van de 10 beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid waarvoor lokale besturen kunnen aanspraak maken op subsidies. Omdat er geen garanties waren vanuit Vlaanderen om een regionaal dossier goed te keuren werd beslist om per subregionale cluster een projectaanvraag in te dienen. IOK bood daarbij inhoudelijke en juridische ondersteuning aan de verschillende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

5.4.2.3 Uitbouwen en versterken van netwerken

In 2014 organiseerde de studiedienst op frequente basis een overleg voor veldwerkers sociale economie.

5.4.2.4 Opvolgen van de fora lokale werkgelegenheid

IOK nam deel aan de bijeenkomsten van de fora. Tijdens deze bijeenkomsten werd systematisch gepeild naar mogelijke projectideeën en stilgestaan bij behoeften die vanuit de besturen of vanuit de sociale partners en lokale derden werden gesignaleerd.

5.4.2.5 Contactpunt in verband met subsidies

IOK Studiedienst bouwde expertise op rond allerhande subsidiekanalen op allerlei niveaus en profileert zich als contactpunt waar lokale besturen terecht kunnen voor informatie rond subsidies.

5.5 Sociaal-economische gegevens

Het blijft voor de studiedienst een belangrijke opdracht om socio-economische gegevens te verzamelen en te actualiseren. Dataverzameling en -analyse vormen immers de basis van een goede beleidsvoorbereiding. IOK studiedienst wil hierbij niet uitputtend en academisch werken, maar zeer duidelijk beleidsgericht.

In het licht hiervan werd in het verleden een databank met gemeentelijke gegevens uitgebouwd. Deze databank werd ook in 2014 verder geactualiseerd door het opvragen of downloaden van gegevens bij diverse instanties (FOD Economie ...). Voor concrete studieopdrachten werden ook de gemeentelijke administraties aangezocht om bepaalde gegevens te verfijnen en aan te vullen. Deze gegevens kunnen steeds met een GIS gerelateerd worden om ze grafisch voor te stellen.

5.6 Informatievoorziening

IOK wil de Kempense gemeentebesturen zoveel mogelijk informatie geven over haar activiteiten. IOK Studiedienst werkte zeer actief mee aan deze informatievoorziening.

Ook specifieke vragen in verband met cijfergegevens van de Kempen werden door de studiedienst behandeld. Daarnaast werden zowel de dossiergebonden als de algemene contacten met de gemeenten onderhouden.

Infomagazine

De kracht van de communicatie van IOK ligt in een regionale focus. De inhoudelijke relevantie, of het antwoord op de vraag 'what's in it for me?' is een must. Daarom worden in het infomagazine maximaal verhalen en getuigenissen in beeld gebracht die inspirerend kunnen werken voor lokale bestuurders of streekorganisaties.

Online communicatie

In 2014 bezochten er maandelijks gemiddeld 15.899 mensen www.iok.be. Hiervan zijn 38 % nieuwe bezoekers, wat een gezonde verhouding is tussen mensen die de site ontdekken en terugkerende bezoekers. In 2012 bedroeg het gemiddelde aantal bezoekers van de website 12.200 per maand. In 2013 bezochten er maandelijks zo'n 15.500 mensen www.iok.be.

In 2014 werd ook verder ingezet op het gebruik van sociale media. De twitterpagina van IOK en IOK Afvalbeheer werd intensiever gebruikt. Vooral de interactie en wisselwerking met berichtjes van gemeenten en andere stakeholders creëert een meerwaarde.

Sinds 2013 is er een 'extranet' ter beschikking van bestuurders en gemeentelijke diensten. Via dit extranet kunnen beleidsdocumenten, dossiers en informatie gedeeld worden met deze betrokkenen. Het extranet bevat ook een fotodatabank met foto's die vrij kunnen gebruikt worden in gemeentelijke publicaties.

Pers

De perscontacten worden onderhouden vanuit de studiedienst. Voor de externe (en interne) communicatie wordt een jaarplanning gemaakt. Dit vormt een leidraad voor de publicaties, website en persberichten. Projecten worden getoetst aan hun nieuwswaarde en vervolgens gecommuniceerd met de pers.

5.7 Onderwijs

5.7.1 Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen

IOK fungeert als inrichtende macht voor het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen (PVK).

In 1971 werd het Pedagogisch Vormingscentrum voor de Kempen erkend door het toenmalige Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur als Hoger Instituut voor Opvoedkunde (HIVO), en daarmee als instantie die diploma's kan uitreiken voor langlopende opleidingen voor leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs.

Vanaf januari 2006 werd het PVK bijkomend erkend door de diensten van de VDAB als opleidingsverstrekker. Dit maakt het mogelijk dat inschrijvingsgelden voor de langlopende opleidingen ook betaald kunnen worden door de cursisten met de opleidingscheques van de Vlaamse overheid. Dit werkt drempelverlagend naar instap in de opleiding.

De verschillende HIVO's (Hogere Instituten voor Opvoedkunde) in Vlaanderen zijn in 2008 een samenwerkingsverband aangegaan. Hierdoor ondersteunt het Ministerie van Onderwijs elk HIVO met een beperkte subsidiëring. Het PVK, samen met de andere HIVO's, krijgt hier de mogelijkheid om de inhoudelijke werking verder te versterken. Vanaf het werkjaar 2010-2011 werd de samenwerking sterk uitgebreid. De nadruk werd gelegd op het uitbouwen van een gezamenlijk kwaliteitsbeleid. Een belangrijke topic was het uitwerken van de competenties waarnaar we streven binnen onze DHOS-opleiding, met de koppeling naar de evaluatie. In 2013 werd er extra aandacht geschonken aan de bekendmaking van de werking. In 2014 werd een gezamenlijke website gerealiseerd (<http://www.hivo-vlaanderen.be>).

Vanaf begin 2012 neemt een PVK-secretaris het voorzitterschap op van het Overlegplatform van de HIVO's in Vlaanderen.

Van begin jaren 1970 tot 1999 richtte het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen de cursus Remedial Teaching in. Een wijziging in de regelgeving maakte een omvorming naar een Voorgezette Opleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren (VOZO) noodzakelijk. Vanaf 1 september 1999 werkten de Katholieke Hogeschool Kempen, departement lerarenopleiding Turnhout, en het PVK dan ook samen voor deze Voortgezette Opleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren. De samenwerking tussen beide partners gaat door wanneer de voortgezette opleiding op 1 september 2004 omgevormd wordt tot de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren van de Katholieke Hogeschool Kempen. In december 2009 werd de samenwerkingsovereenkomst tussen PVK-IOK en de Katholieke Hogeschool Kempen herzien en geactualiseerd. Dit kreeg verder vorm doordat een PVK-secretaris deel ging uitmaken van het opleidingsteam dat de Banaba Zorg en Remediërend leren begeleidt. Daarnaast nam de Werkgroep Onderwijs die het PVK begeleidt de functie op van resonansgroep voor de Banaba-opleiding. Jaarlijks wordt de samenwerkingsovereenkomst tussen IOK/PVK en de intussen omgevormde KHK tot Thomas More Kempen verlengd.

Het PVK organiseert ieder jaar vormings- en nascholingsactiviteiten voor leerkrachten uit het basisonderwijs, secundair onderwijs en buitengewoon onderwijs. Voor 2014 werd het aantal vormingsavonden behouden op 4.

In 2013 werd het Kempens Platform van schepenen met onderwijsbevoegdheid opgericht. Deze werking werd in 2014 verder gezet.

Verder blijft de werking van het PVK gericht op de specifieke noden van het onderwijsveld in de Kempen en ondersteunen we initiatieven in deze richting. Zo nemen we met het PVK deel aan het project 'Wakannekik' en ondersteunen dit logistiek. Wakannekik is een initiatief dat opgestart werd door het bedrijfsleven in de Kempen, de verschillende onderwijsnetten, CLB en de stad Geel. De doelstelling is scholen te ondersteunen in hun werking om kinderen voor te bereiden op de studiekeuze in het secundair onderwijs. Hierin staat het inzicht verwerven in eigen competenties, interesses en persoonlijkheid centraal.

5.7.1.1 Opleidingen

De opleiding die door het PVK georganiseerd wordt, is erkend door het Ministerie van Onderwijs. Het betreft hier de opleiding:

Hoger Opvoedkundige Studiën

Het getuigschrift en het diploma worden respectievelijk behaald na 2 en 3 jaren studie en na het slagen in de evaluatie van de 2 en 3 jaren. Naast de zelfstudie van de cursisten spreken we hier over een opleiding tot 450 contacturen in 3 jaar. Naar de inhoud toe wordt getracht de initiële

lerarenopleiding aan te vullen, te verdiepen en te reflecteren met de cursisten op nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Sleutelwoorden zijn hier visie, meesterschap en leiderschap.

De bestaande opleiding wordt in fases omgevormd. De doelstelling is om, nog meer dan in het verleden, een kwalitatief sterke opleiding aan te bieden die aansluit bij de hedendaagse ontwikkelingen in het onderwijs. We willen immers leerkrachten en beleidsverantwoordelijken in het onderwijs sterker maken. Daarnaast willen we die mensen die niet kiezen voor een volledige opleiding toch de mogelijkheid geven om aparte moduleonderdelen van de opleiding te volgen. Het wordt zo een open opleiding waar je gericht volgens je specifieke vraagstelling een antwoord kan vinden voor je noden als onderwijsgevende. In september 2014 startten we met een sterk vernieuwde invulling van de opleiding waarin het luik 'Secundair Onderwijs' zijn plaats krijgt.

Enkele krachtlijnen zijn:

De opleiding is in 3 modules ingedeeld waardoor men jaarlijks kan instappen. Naast de kernmoduleonderdelen die door elke cursist gevolgd moeten worden, zijn er keuzeactiviteiten. Zo kan beter ingespeeld worden op de verschillende interesses van de cursisten. De 4 vormingsavonden die het PVK inricht in februari worden opgenomen in de opleiding als keuzeactiviteiten. Ook de evaluaties werden grondig hervormd. En verder kunnen vrije cursisten inschrijven. Men wordt de mogelijkheid geboden voor bepaalde moduleonderdelen in te schrijven. Deze cursisten worden op vraag beoordeeld. Na beoordeling ontvangen zij een creditattest. Bij loutere deelname blijft dit beperkt tot een deelnameattest.

De opleiding richt zich tot leerkrachten van alle niveaus met differentiatie naar kleuter-, lager en secundair onderwijs.

Vanaf 2012 zagen we een toename van het aantal deelnemers uit het secundair onderwijs. We speelden hierop in door een inhoudelijke aanpassing van de opleiding te doen. Dit heeft zich doorgezet in 2014.

Voor het academiejaar 2014-2015 schreven zich 42 cursisten in voor de volledige opleiding (29) of voor moduleonderdelen van de opleiding (13). Dit betekent dat de stijging van vorig academiejaar zich doorgezet heeft. We hopen deze toename te bestendigen of eventueel uit te breiden.

In het kader van de samenwerking met Thomas More - departement lerarenopleiding gaan de sessies voor deze opleiding door in de gebouwen van Thomas More Kempen in Turnhout.

Daarnaast werkt het PVK ook samen met Thomas More Kempen om de cursus voor leerkrachten, zorgleerkrachten te realiseren. Het betreft hier de opleiding:

Banaba (bachelor na bachelor) Zorgverbreding en Remediërend Leren

Deze cursus richt zich zowel op zorgcoördinatoren en zorgbegeleiders als op leerkrachten en directies basisonderwijs en secundair onderwijs die een beter inzicht willen verwerven in het uitbouwen van een zorgbeleid op school.

5.7.1.2 Initiatieven

Vormingsavonden

Elk jaar richt PVK vormingsavonden in voor leerkrachten, ouders en CLB-medewerkers, met als doelstelling nieuwe ontwikkelingen en inzichten in het pedagogisch-didactisch handelen bij kinderen of jongeren met specifieke noden te behandelen of brede, vernieuwende inzichten in onderwijs of opvoeding door te geven. In het kader van de samenwerking met Thomas More Kempen gaan deze avonden door in de gebouwen van Thomas More Kempen in Turnhout.

Op het programma stonden:

- maandag 3 februari 2014: Mevr. Annelies Aerts van Code, Omgaan met dyscalculie in het SO
- maandag 10 februari 2014: Dhr. Marc Litière, Schoolrijpheid als overgang naar het eerste leerjaar
- maandag 17 februari 2014: Dhr. Piet Vandebriel, Praten met kinderen op school
- maandag 24 februari 2014: Mevr. Fanny Matheusen, Omgaan met heterogeniteit in de klasgroep

In totaal werden 487 verschillende personen ingeschreven voor de vormingsavonden. De overgrote meerderheid betreft mensen uit het onderwijs (leerkrachten uit kleuter-, lager, secundair en buitengewoon onderwijs, directies, zorgleerkrachten, GON-begeleidsters, opvoedsters, CLB-medewerkers, medewerkers Thomas More), daarnaast ook enkele ouders.

In totaal ging het om 666 inschrijvingen voor de 4 avonden. De deelnemers zijn in grote meerderheid professioneel actief in de IOK-regio. Dit geeft aan dat de doelgroep goed wordt bereikt.

Jammer genoeg moest de 3de avond geschrapt worden omdat de spreker zich niet meer kon vrijmaken. Hierdoor moesten er 171 inschrijvingen geannuleerd worden.

De avonden werden door de deelnemers als zeer positief ervaren.

Flankerend Onderwijsbeleid

Het flankerend onderwijsbeleid waarbij de gemeenten hun regierol kunnen opnemen om het onderwijs in hun gemeente te begeleiden en te bevorderen, blijft voor het PVK een belangrijke topic in 2014. Het PVK neemt dan ook deel aan het overleg FLOB Kempen, dat georganiseerd wordt door de provincie Antwerpen.

Ondersteuning gemeenten

Verder blijft PVK initiatieven nemen om de gemeenten te ondersteunen betreffende onderwijsmateries. In 2013 werd het Kempens platform van schepenen met onderwijsbevoegdheid opgericht. Dit werd voortgezet in 2014.

Dit Kempens platform heeft een dubbele doelstelling. Enerzijds wil PVK via dit platform informatie geven over belangrijke thema's voor onderwijs en ze bespreekbaar maken. Anderzijds wil PVK ook de schepenen een overlegmoment geven waar ze in intervisie vragen of problemen kunnen bespreken.

5.7.1.3 Positionering en eigenheid van het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen

PVK heeft een heel proces doorlopen waarbij de visie, uitgangspunten en doelstellingen van PVK in beschouwing werden genomen. Deze interne evaluatie werd ondersteund via focusgesprekken met onder meer deskundigen uit de onderwijswereld in de Kempen. Uit het proces is nogmaals gebleken dat PVK een belangrijke rol te vervullen heeft: enerzijds in het verstrekken van vorming via aparte initiatieven of langdurige opleidingen – gericht op versterking van het onderwijs in de Kempen, anderzijds in het gericht ondersteuning geven op gemeentelijk niveau.

5.7.2 Intercommunaal examen

Op 5 en 6 juni 2014 vond in de Kempense lagere scholen de 47ste uitgave plaats van het intercommunaal examen. 60 lagere scholen uit 24 gemeenten namen deel aan dit examen. Daarmee werden in totaal 9.277 leerlingen van het 1ste tot en met 6de leerjaar getest over 1 onderdeel van een leergebied. Zoals de voorgaande jaren werd de toets per leerjaar opgesteld door inspecteurs en pedagogisch adviseurs van het basisonderwijs. IOK trad op als organisator en moderator.

Jaarlijks wordt 1 aspect uit de leerplannen lager onderwijs getoetst. De voorgaande jaren kwamen thema's aan bod als bronnen raadplegen, afvalbeheer, problemen oplossen, luisteren, natuur, begrijpend lezen en meetkunde. In 2014 was 'tijd' het centrale thema in de IOK-toets.

De overheid verwacht dat lagere scholen zodanig werken dat zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen bereiken (minimumdoelen op het einde van het 6de leerjaar). Om deze eindtermen te halen wordt in de verschillende onderwijsnetten gewerkt met leerplannen waarin wordt opgesomd wat de leerlingen op het einde van elk leerjaar moeten kennen en kunnen. Met de IOK-toets kunnen de scholen voor zichzelf uitmaken of ze voldoende aandacht hebben gegeven aan wat de overheid van hen verwacht. Door te kijken naar de resultaten van de leerlingen kunnen ze ook nagaan of hun aanpak goed was en of de kinderen die leerinhouden inderdaad voldoende hebben verworven.

De resultaten van de deelnemende scholen werden door IOK centraal verwerkt. Scholen konden zo de resultaten van hun eigen leerlingen vergelijken met een regionaal gemiddelde. Deze benchmark moet de leerkrachten stimuleren om de lat hoog te blijven leggen. Met dat doel heeft de inspectiegroep ook een didactische reader ter beschikking gesteld aan de scholen waarin pedagogisch-didactische tips en suggesties voor de leerkrachten werden opgenomen. Deze tips kunnen gebruikt worden om hoofdreeken binnen het leergebied wiskunde een duidelijke plaats te geven.

Op deze manier wil IOK de scholen ondersteunen in het didactisch handelen en blijvend stimuleren tot kwaliteitsverbetering van hun onderwijs. Ook de scholen blijken de aanpak waardevol te vinden.

Tabel 23: Overzicht aantal deelnemers per jaar

Jaar	Aantal deelnemende leerlingen ¹
2007	9.310
2008	9.341
2009	9.717
2010	8.795
2011	8.437
2012	7.980
2013	9.295
2014	9.277

(¹) op basis van het aantal ingestuurde resultaten

5.8 De Lilse Bergen

De exploitatie van het recreatiedomein De Lilse Bergen, waarvan IOK, de gemeente Lille en de provincie Antwerpen de partners zijn, kende in 2014 een minder goed resultaat door het aanhoudende slechte weer in het hoogseizoen.

Op het vlak van de met de camping gerelateerde ontvangsten werd een lichte stijging genoteerd. Met betrekking tot de dagrecreatie kende het bezoekersaantal in vergelijking met 2013 een sterke daling. In totaal telde het domein 71.646 bezoekers. Daarnaast bezochten 44.174 sportievelingen het domein in het kader van sportdagen.

De nodige inspanningen werden geleverd om het investeringsprogramma af te werken. Op de camping werd vooral de verhuurcapaciteit uitgebreid. Op de dagrecreatie werden geen grote investeringen uitgevoerd.

6 Sociaal-cultureel beleid

6.1 Welzijnszorg Kempen

IOK ondersteunt Welzijnszorg Kempen op personeel en logistiek vlak. Welzijnszorg Kempen is een pluralistisch samenwerkingsverband van de OCMW's van het arrondissement Turnhout. Het brengt deze OCMW's samen en ondersteunt hen met als uiteindelijk doel het fundamentele recht op een menswaardig bestaan voor iedereen in de regio te waarborgen.

Welijnszorg Kempen is een krachtige speler in het regionale zorg- en welzijnslandschap en neemt er in nauw overleg met andere actoren een sturende rol op:

- Ze geeft meer kracht aan de uitbouw van sterke OCMW's in elke gemeente.
- Ze stimuleert, organiseert en ondersteunt regionale en subregionale samenwerking en netwerkvorming.
- Ze draagt bij tot de degelijke uitbouw van een netwerk van voorzieningen die tegemoet komen aan de lokale noden.

Om een goede werking te waarborgen en over een belangrijk draagvlak te beschikken heeft Welzijnszorg Kempen een sterke voeling met het werkveld nodig. Een intense samenwerking met de deelgenoten, hun leidinggevenden, alle andere medewerkers en het brede spectrum van welzijns- en gezondheidsinstellingen en organisaties is hierbij essentieel.

De werking van Welzijnszorg Kempen is gebaseerd op 4 grote pijlers. Een 1ste pijler is gebaseerd op de ondersteuning van de OCMW's via de openbare sector. Dit gebeurt onder andere door de uitbouw van verschillende eigen diensten maar ook door dienstverlening aan de OCMW's en netwerkvorming met verschillende actoren uit het welzijnslandschap.

Anderzijds wordt de nadruk gelegd op de uitbouw van voorzieningen in het zorg- en welzijnslandschap. Dit wordt onder andere gerealiseerd door de samenwerking en ondersteuning van verschillende vzw's zoals het CGG, de Logo's, ...

Een 3de en 4de luik bestaan uit de ondersteunende diensten personeel en financiën.

6.2 Festival van Vlaanderen

IOK is lid van de vzw Festival van Vlaanderen Mechelen ter ondersteuning van een kwalitatieve programmatie in de Kempen. Ook in 2014 was IOK structurele sponsor van een jaarlijkse reeks van een 7-tal concerten binnen het arrondissement Turnhout.

7 Jaarrekening

JAARREKENING IN EURO

Naam: **Interkommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen**

Rechtsvorm: Dienstverlenende vereniging

Adres: Antwerpseweg

Nr: 1

Bus:

Postnummer: 2440

Gemeente: Geel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van Turnhout

Internetadres: www.iok.be

Ondernemingsnummer

BE 0204.212.714

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

12-10-1962

Jaarrekening goedgekeurd door de algemene vergadering van

19-05-2015

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2014

tot

31-12-2014

Vorig boekjaar van

01-01-2013

tot

31-12-2013

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 5.1, VOL 5.2.1, VOL 5.2.2, VOL 5.2.3, VOL 5.2.4, VOL 5.3.4, VOL 5.3.5, VOL 5.4.1, VOL 5.4.2, VOL 5.5.1, VOL 5.5.2, VOL 5.14, VOL 5.16, VOL 5.17.2, VOL 8, VOL 9

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

HEYKANTS-JANSENS JOSEE

DE POPULIERKENS 8
2350 VOSSelaar
BELGIË

Bestuurder

LEYSSEN JOHAN

VREDELAAN 8
2490 BALEN
BELGIË

Voorzitter van de Raad van Bestuur

MEEUS MICHEL

CAMPFORTSTRAAT 5

2480 DESSEL
BELGIË

Bestuurder

LENAERTS KAREL

HOEKEINDE 72
2330 MERKSPLAS
BELGIË

Bestuurder

BOECKXSTAENS VEERLE

BEVELDORP 80
2560 NIJLEN
BELGIË

Bestuurder

VAN HIRTUM GUY

GEELSESTRAAT 72
2260 WESTERLO
BELGIË

Bestuurder

BAETS WARD

HEERLE 6C
2322 HOOGSTRATEN
BELGIË

Bestuurder

BELLENS PETER

BEUKENLAAN 25
2200 HERENTALS
BELGIË

Bestuurder

BELLENS MARCEL

VIERHUIZEN 10
2250 OLEN
BELGIË

Bestuurder

GABRIELS ROGER

VLAKKE VELDEN 6
2270 HERENTHOUT
BELGIË

Bestuurder

GYS NAND

BRASEL 23
2480 DESSEL
BELGIË

Bestuurder

KNAEPS TESSA

COLLEGESTRAAT 11
2400 MOL
BELGIË

Bestuurder

SELS FRANK

KAPELLEBERG 87
2430 LAAKDAL
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

VAN OLMEN MIEN

PLASSENDONK 13
2200 HERENTALS
BELGIË

Bestuurder

LUYTEN WALTER

KONING ALBERTSTRAAT 183
2380 Ravels
BELGIË

Bestuurder

VINCKX JOS

EIGEN 32
2360 Oud-Turnhout
BELGIË

Bestuurder

DIELS PAUL

LICHTAARTSESTEENWEG 39
2275 Lille
BELGIË

Bestuurder

ENGELLEN JOZEF

ROOIAARDE 38
2450 Meerhout
BELGIË

Bestuurder

VAN TILBURG LEO

DONKERSTRAAT 14
2387 Baarle-Hertog
BELGIË

Bestuurder

PEETERMANS LUC

LIMBERG 103
2230 Herselt
BELGIË

Bestuurder

BRENTJENS ERWIN

FONTEINSTRAAAT 141/2
2300 Turnhout
BELGIË

Einde van het mandaat: 18-03-2014

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

HENDRICKX KRISTOF

WEZENSTRAAT 20
2370 Arendonk
BELGIË

Bestuurder

SMANS MARC

DEN ABT 71
2340 Beerse
BELGIË

Bestuurder

BROECKX WILLY

KUILSTRAAT 72
2480 Dessel
BELGIË

Bestuurder

JULLIAMS BART

LUXEMBURGLAAN 24
2440 Geel
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

VAN MEENSEL ERIC

KABIENSTRAAT 14
2280 Grobbendonk
BELGIË

Bestuurder

VLEUGELS LUC

WIEKEVORSTSE GOORWEG 34
2222 Itegem
BELGIË

Bestuurder

VERHAEGEN JOOST

STATIONSSTRAAT 26
2235 Hulshout
BELGIË

Bestuurder

NOYENS GRIET

NEERZIJDJE 18
2460 Kasterlee
BELGIË

PELCKMANS KRISTEL	Bestuurder
PONTFORTSEDIJK 22 2470 Retie BELGIË	
GEENS KARL	Bestuurder
HEUVELWEG 17 2310 Rijkevorsel BELGIË	
VAN ROOY SARA	Bestuurder
NIEUWSTRAAT 131 2290 Vorselaar BELGIË	
DE HAES JAN	Bestuurder
DULFT 10 2220 Heist-op-den-Berg BELGIË	
HENS WERNER	Bestuurder
OLMENSEBAAN 38 2490 Balen BELGIË	
PEETERS BRUNO	Bestuurder
JOZEF EMBRECHTSSTRAAT 12 2360 Oud-Turnhout BELGIË	
MICHIELS FONS	Bestuurder
BERTHEIDE 3 2200 Herentals BELGIË	
JANS FREDDY	Bestuurder
NIEUWSTRAAT 6 2430 Vorst (Kempen) BELGIË	
STEVENS JAN	Bestuurder
DENNENLAAN 15 2275 Lille	

BELGIË

Bestuurder

HAAGEN LOUIS

KLEIN-GOORBLEEK 28
2382 Poppel
BELGIË

Bestuurder

RAEYMAEKERS RIK

KERKPLEIN 6
2470 Retie
BELGIË

Bestuurder

VOS ERIC

BOOMSTRAAT 6
2300 Turnhout
BELGIË

Begin van het mandaat: 18-03-2014

Bestuurder

ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN BCVBA (B160)

BE 0446.334.711
Joe Englishstraat 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

Commissaris

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

VAN DEN ECKER RONALD (IBR A 1851)

Joe Englishstraat 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd niet geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

---

* Facultatieve vermelding.

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	<u>28.529.045,95</u>	<u>17.187.501,66</u>
Oprichtingskosten	5.1	20		
Immateriële vaste activa	5.2	21		
Materiële vaste activa	5.3	22/27	28.475.651,04	17.138.882,62
Terreinen en gebouwen		22	13.724.307,64	10.848.664,83
Installaties, machines en uitrusting		23	491.713,38	537.944,17
Meubilair en rollend materieel		24	88.182,94	97.889,1
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	14.171.447,08	5.654.384,52
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28	53.394,91	48.619,04
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	53.394,91	48.619,04
Aandelen		284	4.750	4.750
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	48.644,91	43.869,04
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>120.543.838,58</u>	<u>107.093.515,9</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	77.890.976,01	72.964.301,71
Vorraden		30/36	77.288.023,43	72.525.830,16
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35	77.283.937,2	72.523.418,43
Vooruitbetalingen		36	4.086,23	2.411,73
Bestellingen in uitvoering		37	602.952,58	438.471,55
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	6.541.617,33	1.606.605,04
Handelsvorderingen		40	468.344,83	809.551,07
Overige vorderingen		41	6.073.272,5	797.053,97
Geldbeleggingen	5.5.1/5.6	50/53	34.559.369,96	31.726.851,1
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	34.559.369,96	31.726.851,1
Liquide middelen		54/58	1.447.893,88	676.023,74
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	103.981,4	119.734,31
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	149.072.884,53	124.281.017,56

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>128.037.071,57</u>	<u>109.940.043,86</u>
Kapitaal	5.7	10	19.490.800	19.490.800
Geplaatst kapitaal		100	19.490.800	19.490.800
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12	131.444,68	686.014,48
Reserves		13	99.170.245,18	85.463.459,7
Wettelijke reserve		130	1.949.080	1.949.080
Onbeschikbare reserves		131		345.408,11
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		345.408,11
Belastingvrije reserves		132	97.221.165,18	
Beschikbare reserves		133		83.168.971,59
Overgedragen winst (verlies)		14		
			(+)/(-)	
Kapitaalsubsidies		15	9.244.581,71	4.299.769,68
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	<u>8.831.111,73</u>	<u>9.372.497,72</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	8.831.111,73	9.372.497,72
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	8.263.786,56	8.505.320,98
Belastingen		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Overige risico's en kosten	5.8	163/5	567.325,17	867.176,74
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>12.204.701,23</u>	<u>4.968.475,98</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17		
Financiële schulden		170/4		
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173		
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	12.195.346,27	4.878.611,77
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42		
Financiële schulden		43	2.521,91	2.175,95
Kredietinstellingen		430/8	2.521,91	2.175,95
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	3.525.560,15	3.137.005,66
Leveranciers		440/4	3.525.560,15	3.137.005,66
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	5.000	21.000
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	1.113.067,11	918.205,85
Belastingen		450/3	406.426,96	196.773,94
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	706.640,15	721.431,91
Overige schulden		47/48	7.549.197,1	800.224,31
Overlopende rekeningen	5.9	492/3	9.354,96	89.864,21
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	<u>149.072.884,53</u>	<u>124.281.017,56</u>

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	27.594.550,41	18.480.930,1
Omzet	5.10	70	17.236.808,6	9.185.689,4
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71	4.924.999,8	4.774.753,32
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	5.432.742,01	4.520.487,38
Bedrijfskosten		60/64	22.529.985,36	15.370.722,89
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	13.714.155,45	7.956.720,56
Aankopen		600/8	13.715.829,95	7.955.358,92
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609	-1.674,5	1.361,64
Diensten en diverse goederen		61	2.014.444,27	1.748.272,99
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10	62	5.546.243,1	5.273.285,6
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	1.246.115,28	1.090.931,9
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4	-978	705,56
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10	635/7	-299.851,57	-1.145.444,3
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8	309.856,83	446.250,58
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	5.064.565,05	3.110.207,21
Financiële opbrengsten		75	7.889.137,55	1.722.989,74
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750		37,92
Opbrengsten uit vlottende activa		751	4.436,79	33.988,25
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9	7.884.700,76	1.688.963,57
Financiële kosten	5.11	65	43.850,68	52.033,82
Kosten van schulden		650	59.715,7	41.279,1
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651	-15.877,46	-8.432,41
Andere financiële kosten		652/9	12,44	19.187,13
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)		9902	12.909.851,92	4.781.163,13
Uitzonderlijke opbrengsten		76	829,34	64.077,28
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762		
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763		2.456,4
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11	764/9	829,34	61.620,88
Uitzonderlijke kosten		66	-241.534,42	2.956.839,73
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660		190,13
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)		662	-241.534,42	2.956.649,6
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663		
Andere uitzonderlijke kosten	5.11	664/8		
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)		669		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	13.152.215,68	1.888.400,68
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Belastingen op het resultaat	(+)/(-)			
Belastingen	5.12	67/77		
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		670/3		
		77		
Winst (Verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9904	13.152.215,68	1.888.400,68
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689	13.152.215,68	
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9905	0	1.888.400,68

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906		1.888.400,68
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	0	1.888.400,68
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P		
Ottrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2		1.888.400,68
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920		
aan de overige reserves		6921		1.888.400,68
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/6		
Vergoeding van het kapitaal		694		
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Andere rechthebbenden		696		

**TOELICHTING
STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA**

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	22.007.863,64
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181	4.001.120,91	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	26.008.984,55	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	XXXXXXXXXX	633.940,2
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251	633.940,2	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	XXXXXXXXXX	11.793.139,01
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	1.125.478,1	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	12.918.617,11	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	13.724.307,64	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	XXXXXXXXXX	1.522.131,5
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	35.180,76	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172	48.909,51	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182	15.037,53	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	1.523.440,28	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	XXXXXXXXXX	24.519,4
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232	36,68	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252	24.482,72	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	XXXXXXXXXX	1.008.706,73
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	96.449,08	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302	48.946,19	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	1.056.209,62	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	491.713,38	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	759.694,64
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183	14.481,94	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	774.176,58	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	27.554,85
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253	27.554,85	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	689.360,39
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	24.188,1	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	713.548,49	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	88.182,94	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	XXXXXXXXXX	5.654.384,52
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	12.547.702,94	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8186	-4.030.640,38	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	14.171.447,08	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216		
Verworven van derden	8226		
Afgeboekt	8236		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8246		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276		
Teruggenomen	8286		
Verworven van derden	8296		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8316		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	27	14.171.447,08	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	4.750
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	4.750	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)/(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284	<u>4.750</u>	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	<u>XXXXXXXXXX</u>	<u>43.869,04</u>
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	8.888	
Terugbetalingen	8593	4.112,13	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)/(-) 8623		
Overige mutaties	(+)/(-) 8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	<u>48.644,91</u>	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen

Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagd bedrag
 Niet-opgevraagd bedrag

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van
 hoogstens één maand
 meer dan één maand en hoogstens één jaar
 meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51	34.200.588,75	29.941.620,54
8681	34.200.588,75	29.941.620,54
8682		
52		
8684		
53	358.781,21	1.785.230,56
8686	358.781,21	1.785.230,56
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P 100	XXXXXXXXXX 19.490.800	19.490.800

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Samenstelling van het kapitaal

Soorten aandelen
 Aandelen gemeenten
 Aandelen overige openbare besturen

Aandelen op naam
 Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	15.627.325 3.863.475	625.093 154.539
8702 8703	XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX	779.632

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101 8712	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721 8722	
8731 8732	
8740 8741 8742	
8745 8746 8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761 8762	
8771 8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

UITSPLITSING VAN DE POST 163/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG VOORKOMT

Voorziening voor infrastructuurwerken industrie- en ambachtszones
Overige

Boekjaar
407.828,14
159.497,03

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD

Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913

GEWAARBORGDE SCHULDEN

Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

Codes	Boekjaar
9072	
9073	406.426,96
450	
9076	
9077	706.640,15

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN**BEDRIJFSOPBRENGSTEN****Netto-omzet**

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengsten Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen
compenserende bedragen**BEDRIJFSKOSTEN****Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring
heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen
personeelsregister**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

Andere personeelskosten

Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)

Waardeverminderingen

Op voorraden en bestellingen in uitvoering

Geboekt

Teruggenomen

Op handelsvorderingen

Geboekt

Teruggenomen

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen

Andere

**Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde
personen**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
740	1.763.961,19	733.862,13
9086	93	90
9087	71,3	72,1
9088	102.825	101.625
620	3.744.565,54	3.710.974,18
621	1.299.335,24	1.253.163,59
622	235.351,34	79.335,44
623	266.990,98	229.812,39
624		
635		
9110		
9111		
9112		1.405,16
9113	978	699,6
9115	407.828,14	166.368,98
9116	707.679,71	1.311.813,28
640	34.930,63	249,94
641/8	274.926,2	446.000,64
9096	0	0
9097	0,2	0,1
9098	446	113
617	15.564	1.845

FINANCIËLE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN

FINANCIËLE RESULTATEN

Andere financiële opbrengsten

Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening

Kapitaalsubsidies

Interestsubsidies

Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten

MEERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9125	574.378,32	403.568,92
9126		
	7.310.322,44	1.285.394,65
6501		
6503		
6510	19.477,34	35.354,8
6511	35.354,8	43.787,21
653		
6560		
6561		
	12,44	19.187,13

Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen en van disagio

Geactiveerde intercalaire interesten

Waardeverminderingen op vlottende activa

Geboekt

Teruggenomen

Andere financiële kosten

Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen

Voorzieningen met financieel karakter

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Uitsplitsing van de overige financiële kosten

MINDERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA

UITZONDERLIJKE RESULTATEN

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten

Boekjaar

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	
9135	
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latencies
  - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
  - Andere actieve latencies

- Passieve latencies
  - Uitsplitsing van de passieve latencies

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	62.794,33	114.973,07
9146	2.508.022,45	1.411.639,59
9147	1.120.217,87	1.098.721,81
9148		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	<u>14.226.294,47</u>
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	14.226.294,47
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	
 VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN		
Gestelde waarborgen ten gunste van OVAM (996.373,29 EUR) en overige waarborgen (12.395,00 EUR)		
 BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN		
 IN VOORKOMEND GEVAL, BEKNOPT BESCHRIJVING VAN DE REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN, MET OPGAVE VAN DE GENOMEN		

MAATREGELEN OM DE DAARUIT VOORTVLOEIENDE KOSTEN TE DEKKEN

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap; indien vereist moeten de financiële gevolgen van deze regelingen voor de vennootschap eveneens worden vermeld

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	56.869,18
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	5.765,65
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)

De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

Staat van de tewerkgestelde personen**Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister**

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	47,5	26,9	20,6
Deeltijds	1002	45,8	19,7	26,1
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	71,3	36,7	34,6
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	65.520	38.891	26.629
Deeltijds	1012	37.305	15.922	21.383
Totaal	1013	102.825	54.813	48.012
Personeelskosten				
Voltijds	1021	3.583.907,1	2.185.686,1	1.398.221
Deeltijds	1022	1.962.336	974.426	987.910
Totaal	1023	5.546.243,1	3.160.112,1	2.386.131
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	26.871	15.311	11.560

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	72,1	37,7	34,4
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	101.625	55.358	46.267
Personeelskosten	1023	5.273.286	3.032.412	2.240.874
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	22.329	12.841	9.488

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister (vervolg)**Op de afsluitingsdatum van het boekjaar****Aantal werknemers****Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst**

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
105	44	49	70
110	43	48	68,8
111	1		1
112			
113		1	0,2

Volgens het geslacht en het studieniveau

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
120	25	21	36
1200			
1201	1	2	2
1202	14	11	20,2
1203	10	8	13,8
121	19	28	34
1210			
1211		7	3,1
1212	3	15	12,1
1213	16	6	18,8

Volgens de beroepscategorie

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
130		4	2
134	44	45	68
132			
133			

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen**Tijdens het boekjaar**

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	0,2	
151	446	
152	15.564	

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

Ingetreden

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	7	1	7,5
210	6	1	6,5
211	1		1
212			
213			

Uitgetreden

Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

- Pensioen
- Werkloosheid met bedrijfstoeslag
- Afdanking
- Andere reden
- Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305	5		5
310	5		5
311			
312			
313			
340	1		1
341			
342			
343	4		4
350			

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	43	5811	48
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	676	5812	414
Nettokosten voor de onderneming	5803	68.760	5813	49.931
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	68.760	58131	49.931
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821		5831	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822		5832	
Nettokosten voor de onderneming	5823		5833	
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	

WAARDERINGSREGELS

A. Waarderingsregels
1. OPRICHTINGSKOSTEN / IMMATERIËLE VASTE ACTIVA
Nihil

2. MATERIËLE VASTE ACTIVA
De aankopen van het boekjaar werden aan aanschaffingswaarde in de actiefrekening van de balans opgenomen.
De subsidie-aanvragen op investeringen werden zoals in de vorige jaren bijgeboekt op de rekening kapitaalsubsidies.
Vanaf het tweede jaar werd een herwaardering toegepast, waarbij de coëfficiënt gebruikt werd die elk jaar door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd meegedeeld. Vanaf 2003 wordt deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven.
De afschrijvingen worden uitgevoerd als volgt:
- bureelgebouw : 33 jaar
- rijwieloverkapping : 10 jaar
- doorganggebouwen : 20 jaar
- computerapparatuur, divers materieel en terreinwagens : 5 jaar
- zonnepanelen : 12 jaar
- meubilair : 10 jaar
- politieschietstand:
- gebouwen + uitrusting : 33 jaar
- materieel : 5 jaar
- meubilair : 10 jaar

De afschrijvingen gebeuren volgens de formules opgenomen in de omzendbrieven terzake van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, nl.:

afschrijving van het boekjaar = -----
geherwaardeerde boekwaarde
n - x

waarbij: n = aantal jaren van de levensduur
x = reeds verstreken afschrijvingsjaren

De onder de actiefzijde van de balans opgenomen bedragen vormen een saldo bestaande uit:
+ aanschaffingswaarde
+ verhoogd met de toegepaste herschattingsmeerwaarde
- verminderd met de toegepaste afschrijvingen
= saldo = boekwaarde

De afschrijvingen, berekend volgens hoger genoemde regels, worden onder de actiefzijde bij de aanschaffingswaarde in mindering gebracht.
Op de passiefzijde, onder de rubriek 'Kapitaalsubsidies', worden de bedragen opgenomen die in functie van de investeringen in materiële vaste activa betaald worden.
Het deel van de berekende afschrijvingen, dat betrekking heeft op de gesubsidieerde investeringen, wordt in mindering gebracht van de op de passiefzijde opgenomen kapitaalsubsidies.

3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.

4. VOORRADEN
Industriezones, ambachtelijke zones, transportzone en sociale verkavelingen
De voorraden worden per individueel project gewaardeerd tegen kostprijs of tegen marktwaarde op balansdatum als die lager is.
De aankopen, in casu gronden en infrastructuur, worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.
De werkingskosten worden verbijzonderd naar het project op basis van de geregistreerde werktijden van de personeelsleden, gewaardeerd tegen een gediversifieerde standaard-uurkost.
Rente op vreemd vermogen dat wordt gebruikt voor de financiering van het project en interesten op aanwending van eigen middelen, zijn niet opgenomen in de voorraad.
De voorraden worden verminderd in functie van de verkopen volgens de verhouding verkochte oppervlakte ten opzichte van de totale verkoopbare oppervlakte.

Kapitaalsubsidies
De kapitaalsubsidies op voorraden worden in mindering gebracht van de voorraden. Deze werkwijze geldt vanaf het boekjaar 1996.
De toelagen worden van overheidswege verkregen met het oog op de infrastructurering van industriezones. De subsidies worden in resultaat genomen overeenkomstig de vermindering van de voorraden waarop ze betrekking hebben.

5. BESTELLINGEN IN UITVOERING
De niet voltooide opdrachten voor derden, in casu BPA's en diverse urbanisatie, dorpskernherwaardering, ontwerpen, opmetingen, rooilijn- en onteigeningsplannen en gemeentelijke structuurplannen worden gewaardeerd tegen kostprijs.
De werkingskosten worden verbijzonderd naar het individuele dossier op basis van de geregistreerde werktijden van de personeelsleden, gewaardeerd tegen een gediversifieerde standaard-uurkost.

6. VORDERINGEN
De vorderingen worden in de balans opgenomen aan nominale waarde.
Voor vorderingen, waarvan wordt verwacht dat ze, omwille van gewijzigde juridische basis niet meer worden uitgevoerd, wordt een waardevermindering geboekt ten belope van de nominale waarde.

7. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN
Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
De geldbeleggingen in beleggingsfondsen worden enkel geherwaardeerd ten belope van de effectief gerealiseerde meerwaarden. Niet-gerealiseerde meerwaarden, zoals die blijken uit de inventaris of realisatiewaarden van de stukken, worden niet geboekt.
Waardeverminderingen worden geboekt indien de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

8. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN
De materiële, vaste activa met een beperkte gebruiksduur werden jaarlijks geherwaardeerd ten belope van de indexering van hun netto boekwaarde bij het begin van het boekjaar.
De indexering gebeurde op basis van het gemiddelde van de index der groothandelsprijzen en van de index der consumptieprijzen. De indexering werd tot 80 % van de vastgestelde prijzevolutie beperkt. Vanaf 2003 wordt deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven.
De geherwaardeerde waarden worden afgeschreven volgens een plan dat ertoe strekt deze geherwaardeerde waarden gespreid over de residuele afschrijvingstermijn ten laste van de resultaten te nemen.
Vanaf 2014 gebeurt de afboeking pro rata de jaarlijkse afschrijvingen.

9. KAPITAALSUBSIDIES
Omvat kapitaalsubsidies die van overheidswege werden verkregen met het oog op investeringen in materiële vaste activa. Deze subsidies worden in resultaat genomen volgens hetzelfde ritme als de afschrijvingen op de vaste activa voor de verwerving waarvan ze werden verkregen.

10. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN
Voorzieningen worden gevormd tegen de geraamde kostprijs.

Voor hangende geschillen inzake diverse projecten worden provisies gevormd door de Raad van Bestuur op basis van de inschattingen gemaakt door externe adviseurs. Deze inschattingen zijn realistische waarderungen van de risico's, opgesteld naar best vermogen, maar geven geen garantie op volledige dekking van het risico. De inschattingen worden jaarlijks herbekeken.

De wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones (tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen) heeft een belangrijke impact op de pensioenlasten van de vastbenoemde personeelsleden van IOK. In het licht hiervan werd het berekende bedrag van 8.505.320,98 euro gespreid over de boekjaren 2011-2013 als provisie opgenomen. Jaarlijks zal het risico herberekend en aangepast worden.

11. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR OF TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR
De schulden werden gewaardeerd tegen nominale waarde op balansdatum. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het boekjaar of op voorafgaande boekjaren.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2014

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2014, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2014 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk "de Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verslag over de Jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Jaarrekening van Dienstverlenende vereniging IOK CVBA ("de Vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2014, opgesteld op grond van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 149.072.884,53 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 13.152.215,68.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale auditstandaarden ("*International Standards on Auditing*" - "ISA's") uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de Jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de Jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de bestaande interne controle van de Vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft, ten einde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de bestaande interne controle van de Vennootschap.

Verslag van de commissaris van 18 maart 2015 over de Jaarrekening van Dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2014 (vervolg)

Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de Jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2014, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Jaarrekening, in overeenstemming met artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen, evenals het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de van toepassing zijnde bijkomende norm uitgegeven door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatblad op 28 augustus 2013 (de "Bijkomende Norm"), is het onze verantwoordelijkheid om bepaalde procedures uit te voeren aangaande de naleving, in alle van materieel belang zijnde opzichten, van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen, zoals gedefinieerd in de Bijkomende Norm. Op grond hiervan, doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de Jaarrekening te wijzigen:

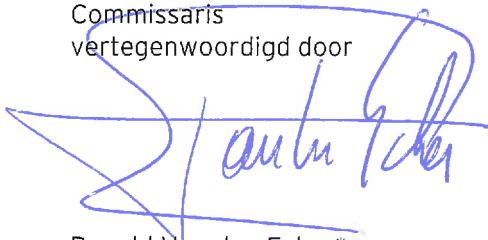
- ▶ Het jaarverslag over de Jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de Jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

**Verslag van de commissaris van 18 maart 2015 over de Jaarrekening
van Dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2014 (vervolg)**

- ▶ Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Antwerpen, 18 maart 2015

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
vertegenwoordigd door

Ronald Van den Ecker*
Vennoot

* Vaste vertegenwoordiger van Ronald Van den Ecker BVBA

Ref: 15RVE0115